

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

1921 m.

1789 So. Halsted St. Chicago, Ill.

No. 27-tas ir 28-tas

WORCESTER, MASS., LIEPOS (JULY) 7 ir 14, 1945 METAIS

Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVI

TREMTINIŲ RAŠTAS APIE PADĖTĮ LIETUVOJE IR APIE SAVO VARGUS LIETUVOJE

Ko verta bolševikiškoji žemės reforma.—Lietuvos rusinimas. — Buvo numatyta į Sibirą išvežti 700,000 lietuvių. Lietuva ir sovietų ateities planai. — Lietuvos žmonės Vokietijos koncentracijos stovyklose ir kalėjimuose. — Nacių instrukcijos lagerių viršininkams. — Pasyvus pasipriešinimas ir slapta veikimas. — Ko lietuviai tremtiniai prašo iš sąjungininkų ir ko nori iš USA lietuvių. — Karinė vyriausybė patvirtino Lietuvių Savitarpę Pagelbą ir šelpia pabėgėlius maistu.

(Čia paduodame vertimą iš lietuvių tremtinių ir pabėgėlių memorandumo, kurį jie įteikė sąjungininkų karinei vadovybei.—Red.)

MEMORANDUMAS

I. Sovietai ir Lietuva

PADETIS BOLŠEVIKŲ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

1939 metais kilusi pasaulinė politinė krizė ypatingai sunkiai palietė Lietuvą. Dabartiniu metu Lietuva pergyvena net trečią iš eilės svetimą karinę okupaciją. Kai 1940 m. birželio mėn. 15 dieną staiga ir netikėtai sovietų tankai įriedė į Lietuvos teritoriją, daugeliu lietuvių dar nebūvo pilnai aišku, ką atneša tasai griežtas Maskvos politikos posūkis, tuo labiau, kad Kremlius valdovai iškilmingai tvirtino, jog tas viskas tai tik saugumo priemonė, laikino pobūdžio, išsaukta Europos politinės krizės, ir, kad lietuviai turės pilną laisvę tvarkyti savo valstybės vidaus reikalus. Lietuvių tauta ši smugių sukūto su skausmu perpildytomis širdimis ir nuėjimu, kad tai krūvina apgaulė.

Tačiau vis dar buvo kaikokia viltis, kad krizė galės būti greit likviduota ir pažeistas Lietuvos valstybės suverenumas bus atstatytas, todėl visos grupės nusprendė naują padėtį sutikti vienybės dvasioje. Tik labai nedaugelis lietuvių pabėgo iš savo gimtojo krašto.

LIETUVOJE BUVO TIK 2,500 KOMUNISTŲ

Dėja, vos vienerių metų okupacijos patyrimas pralenkė dešimties metų patyrimą. Nežiūrint visų pažadėjimų, taip iškilmingai paskelbtų, okupantai diktatoriškai krašto valdovų padarė labai nežymią savo skaičiumi komunistų partijų (pačių bolševikų statistinėmis žiniomis jų skaičius nesiekė 2,500, o ir iš šių dauguma buvo ne lietuvių kilmės). Pati Maskva diktavo principus, pagal kuriuos turėjo būti pakeista Lietuvos konstitucinė tvarka, ukinė struktūra (santvarka) ir kultūrinis gyvenimas. Tą viską turėjo vykdyti specialūs komisarai, kuriems Lietuvos komunistų partija buvo tik paklusnus įrankis.

BOLŠEVIKŲ DIKTATURA LIETUVOJE

Naujos eros pradžia Lietuvoje pasireiškė viešojo gyvenimo užsmaugimu ir nesiskaitymu su pagrindinėmis žmogaus ir piliečio teisėmis. Viena tik komunistų partija, budama klusni įsakymams pačios Maskvos, ar jos sudarytiesiems Lietuvai administruoti organams, galėjo spręsti klausimus, liečiančius gyvenimo santvarkos pakeitimą krašte; tik ši partija galėjo veikti kaip organizuotas vienetas, laikyti susirinkimus, turėti savo spaudą. Visai likusiai gyventojų daliai beliko tik besalyginis paklusnumas anai svetimai, užsieninei diktaturai. Netgi buvo draudžiama ir baudžiama, jei kas drįstų mąstyti kitaip, negu ortodoksinio komunizmo linija reikalavo.

Tie patys diktatoriniai budai buvo panaudoti ir permainymui ukinio ir kultūrinio gyvenimo

krašte. Susovietintos Lietuvos valdantieji organai, Maskvos įsakymu, nacionalizavo (paėmė ir valdžios rankas) visas pramonės įmones, prekybos firmas, kredito įstaigas, transporto priemones, miestų namus, kaimiečių ukius ir taip toliau. Komunistų pravestoji žemės reforma, kai kuriuos ukinius visiškai išstumė iš jų ukų, o kitus paliko tik laikinai nuomininkais. Krašto kultūrinis gyvenimas irgi buvo pritaikytas prie sovietiškos linijos. Tuojau prasidėjo sistematiskas krašto rusinimas.

SNIPINĖJIMO SISTEMA

Sovietų okupacijos sudarytoji atmosfera greit pasidarė nepakeliamą. Buvo įvesta miškinė snipinėjimo sistema. Visi įtariamai esą naujosios tvarkos priešai—o į tą kategoriją įėjo visa tauta—buvo sekiojami. Be NKVD (slaptosios policijos) agentų ir pačių komunistų, buvo daromos pastangos į tą negarbingą darbą įtraukti ir net vaikus, kad jie pranešintų apie savašias šeimas. Niekas nebuvo tikras dėl rytojaus: kruvinos egzekucijos, perpildyti kalėjimai, koncentracijos stovyklos, tremimai į Sovietų Rusiją—tai buvo kasdieninė, taip karti, Lietuvių tautos duona.

UKININKAI IR DARBININKAI SOVIETŲ OKUPUOTOJ LIETUVOJ

Kasdien didėjo įtėmimas dėl sovietų okupacijos ir priverstino Lietuvos susovietinimo; kasdien augo moralinis terorizavimas inteligentijos ir kaskart daugiau žmonių buvo žudoma. Ukinkams, netgi mažžemiams, buvo uždėta nepakeliamą revkizicijų

našta. Nepristačiusieji reikalaujamų kiekių buvo labai griežtai baudžiami, tų "nusikaltėlių" žemė buvo tuojau atimama ir paverčiama kolektyviais ukiais. Darbinukuose, nežiurint demagoginių pastangų įrodyti, kad jie yra tikrieji krašto šeimininkai, bet koks prielankumas išblėso, nes ir jie turėjo pakelti kaskart brangstantį pragyvenimą, algy mažėjimą ir nuolat augančius reikalavimus nudirbti daugiau, negu kad žmogaus jėgos leidžia; pagaliau—bendras moralinio ir intelektualinio gyvenimo pavergimas ir juos slėgė beveik tiek pat, kiek ir kitus krašto gyventojus.

TREMIMAI Į SIBIRĄ

Tačiau paskutinis ir karčiausias smugis ištiko lietuvių tautai, kai 1941 m. birželio 14 dieną, Maskvos įsakymu ir duotomis instrukcijomis, buvo pradėtas masinis lietuvių tremimas į tolimiausius Sovietų Sąjungos kraštus. Sovietų agentų banda, atsijusi šiam reikalui į Lietuvą, išvežė daugiau kaip 40,000 Lietuvos vyrų moterų ir vaikų. Iš vėliau surastų dokumentų paaiškėjo, kad buvo suplanuota išvežti virš 700,000 lietuvių, o į jų vietą atgabenti kolonistus iš rytinių Sovietų Sąjungos kraštų. Lietuva turėjo likti avangardu sovietų žygiui į vakarus.

NAUJOJI SOVIETŲ OKUPACIJA

Šių faktų akivaizdoje būtų skaudus įžeidimas mažos, nelaimingosios lietuvių tautos tvirtinti, kad lietuviai savu noru paliko savo gimtąją žemę ir bėgo į Vokietiją, ne gelbėdamiesi nuo naujo bolševikų teroro ir galutinio likvidavimo, o—dėl simpatijų nacionalsocialistinei santvarkai. Dar daugiau—padėtis sovietų okupuotoje Lietuvoje (1940-1941 metais) pakankamai atskleidžia, ką reikėtų išsivijoje, ištrėmimo esančius lietuvius dabartiniu metu prievarta grąžinti į Lietuvą. Lietuvių Savitarpę Pagelba turi žiniu, jog sovietai, nežiurint, kad politinė padėtis dar nėra nusistovėjusi, jau taiko represijas okupuotoje Lietuvoje: sodina į kalėjimus, žudo ir tremia gyventojus. Visi lietuviai, kurie tik išbėgo į Vokietiją ar kur kitur, išviso apie 1,400 asmenų, beveik visi jie inteligentai (jų dauguma buvo veiklus kovotojai prieš nacius), buvo pasmerkti mirti, o kiti—ne mažiau, kaip dvejiems metams ištrėmimui į Sibirą. Šitokiai ištrėmimas praktikoje priylgsta mirčiai. Dėl to aišku, kad priverstinis tremtinių, pabėgėlių grąžinimas į Lietuvą, kol ji yra sovietų okupuota, būtų ne tik priešingas tarptautinės teisės dėsniams, bet taipgi reikėtų neabejotiną grąžinančių mirčių.

VOKIĘČIŲ SLAPTI DOKUMENTAI DEL NAUJO KARO

Washington, D. C.—Šiomis dienomis Senato Komitetas pranešė, kad pateko jam ir rankas slapti vokiečių dokumentai, rodanti kaip naciai ketina "pasislėpti" strategiškose išdirbystėse kol įvykdins "trečią bandymą pergalėt pasaulį."

Pirmadienį, senato militariškos grupės karo mobilizacijos komitetas pradės išklaušymus del Vokietijos agresijos po-karinų planų. Apie vokiečių planus buvo sužinota iš dokumento, kuriame buvo raportas iš vokiečių pramonininkų susirinkimo, laikyto rugpjūčio 10-tą, 1944 metais, Strasboure. Alijantų žvalgybos

karininkai susekė įrodymus, kad nugalėti naciai tikėjosi visą Europą prapuldinti per šėtonišką sabotažo programą, kuris būtų suparaliziavus kiekvieną strategišką dirbtuvę ir laboratoriją Reiche. Plano tikslas buvo kad prašalinti visą mašineriją ir rekordus iš visų išdirbysčių ir mokslisų įstaigų Vokietijoje, rytinėje ir piet-rytinėje Europoje prieš alijantų atvykimą į Europą ir paskui sistematiškai paslėpti išankto paruoštose slaptose vietose per visą Vokietiją.

Senato komitetas gavo daug informacijų apie naujus karo planus, laike savo kelionės į Vokietiją, kur neseniai lankėsi.

43,000 KARIŲ PARVYKO NAMO VIENA DIENA

Boston, Mass., liepos 11-tą.—Kasdien gryžta dideli skaičiai amerikonių karių, gi šiandien net 43,000 sugryžo namon iš Europos, laimingai perplaukę Atlantinio vandenyną. Į New Yorką atvyko 35,000 aštuoniuose laivuose, iš kurio skaičiaus 15,642 kariai laivu Queen Mary, 7,607 laivu West Point; 7,493 laivu John Ericsson; 3,011 laivu James Parcker; 359 laivu Andrew Hamilton; 368 laivu John Stevens; 363 laivu Thomas Page; 412 laivu Alfred Moore.

Į Bostoną atvyko 3,824 kariai laivu general Bliss. Amerikonių kariai slaptai atsivežė 9 metų

berniuką, gimusį Milane, Italijoje, bet tėvai mirę. Kariai rado jį koncentracijos stovykloje, Vokietijoje, todėl kad jis nušovė kelis nacius. Bostono Imigracijos valdininkai jį laiko pakol kas. Atsirado daug amerikonių karių, kurie nori legaliai įsūnyti našlaitį.

Į Newport News, Virginia, atplaukė 4,200 karių. Kariai atplaukė įvairiuose laivuose, Laidyvo, Armijos ir Pakraščio Sargybos transportuose ir privatiškų linijų, perimtu Karo Administracijos del Armijos. Nuo užbaigimo karo Europoj, į Suvienytas Valstijas sugryžo 95,000 karių, 62 laivuose.

Berlyno Komendantūra Užėmė Miesto Valdžią

Berlynas, liepos 11. — Keturi Generolai, kurie valdys vokiečių išgrautą sostinę pasiskelbė save kaip Berlyno Komendantūra ir užėmė miesto valdymą ketvirtadienio ryte. Jų vardai yra: puikinkas generolas Aleksandra Gorbatovas, Rusijos; majoras generolas Lloyd L. Parks, Suvienytų Valstijų, majoras generolas L. O. Lyne, Britanijos ir majoras generolas Geoffrey de Beauchesne, Prancūzijos. Šie keturi generolai susirinko Gorbatovo raštineje, Berlyno Veterinarijos Kolegijoje netoli sunaikintos Kancelerijos.

JAPONŲ PADĖTIS KRITIŠKA

Washington, liepos 11.— Japonija prisipažino šiandien, kad jos padėtis buvo kritiška iš priešasties amerikonių išorinių puolimų, užpuolimo grąsinimo, ir todėl jos vyriausybė paskelbė dviejų mėnesių nepaprastą stovį, gelžkeliams pagreitinti išdalinimą maisto ir ginklų. Tas stovis bus pratęstas iki rugsėjo 12-tos dienos. Bus įsteigta centralinis ofisas kad sutvarkyti krovinių pervežimą ir pataisyti bėgius po išorinių puolimų. Tokia ankščiau buvo pranešusi apie gelžkelių militarizaciją. Civiliniai transportacijos darbininkai bus netrukus pašaukti kai-

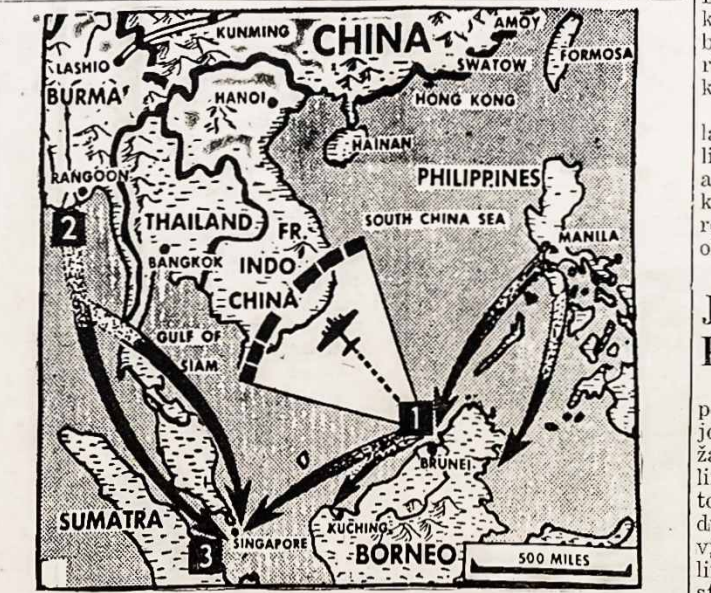
po "mušio korpuso" nariai. Japonijos komitetas del maisto stokos, nutarė pasiųsti ir padalyti savo piliečius į tas vietas kur yra užtektinai maisto.

Japonijos oro jėga seka Luftwaffe į praužtį, nes amerikiečiai Laidyvo lakunai pakilę iš 98 lėktuvnešiu naikina japonų orlaivius 9 prieš 1. Laidyvo ir Marinių lakunai sunaikino virš 17,000 japonų orlaivių, gi patys neteko 2,700. Iš amerikonių lakunų nukritusių apie 65% buna išgelbėti.

Automobilių Racijonavimas Baigiasi

Washington, D. C., liepos 11-tą.—Karo Gamybos Taryba pranašavo automobilių racijonavimo pabaigą su sausio pirma diena ir svarstė apie suteikimą leidimo milijoninei dolerių dirbtuvei pilnai prasipalinti del neribotos automobilių gamybos. Jau automobilių kompanijos gavo autoritetą pastatyti 2,000,000 karų kas metai. Vienok naujas žygis bus daromas kada nors šią vasarą idant automobilių dirbtuvės ir jų skyriai galėtų pagaminti 4,000,000 ar daugiau karų kas metai. Karo Gamybos Taryba bėgy sekančių dviejų mėnesių padarys didelį pakeitimą ir paluosuos medžiagas, kurios naudojamos del automobilių pastatymo, taip kad su sekančių metų pirma diena, nebus suvaržytas automobilių pirkimas ir pardavimas.

Bernas (LAIC) — Iš Latvių emigrantų sluogsnių pranešama, kad prie šveicarijos sienos prašosi įleidžiami keli tukstančiai latvių atbėgėlių. Šveicarių vyriausybė dalį įsileido. Pasieny susitelkė namažas burys ir lietuvių.

VAROSI ISVYTI JAPONUS IŠ TURTINGŲ INDIES SALŲ
New York. — Iš dviejų pusų alijantai apsupa Singapore ir alijantai su užpuolimu ant Borneo varo japonus iš turtingų Indies salų (1). Rangoone (2) nauja britų armija susiorganizavo įsiveržti per Malay pusiasalį į Singapore (3). Pagal žemėlapi, australiečių įsiveržimas iš Brunei (jau paimto) link Kuching ir naujai įsteigtos aerodromos Borneo saloj galės tuojau but naudojamos užpuolimams prieš Indo-Kinijos pakraštį.

PHILADELPHIJOS
ASTABOS
Rašo Z. Jankauskas
OFISO VALANDINIAI
PRANEŠIMAI
D.D.S.
PILNABURGAS
WINDHAM ST.
P. ALAVY
ELEKTRIKAI
KONTRAKTORAI
LAINAI
GERAS DARBAS
GREITAS PATARNA
ZEMOS KAINOS
Sanitarija
Wilben Bottling
VICTOR

LIETUVIAI AMERIKOJE

REIKIA DRABUŽIŲ VYRAMS

Vyriški marškiniai šiandien Europoje kai kur kaštuoja iki \$200. Dėl to jie taip brangūs, kad jų nėra. Visam karo palieštam pasauliui reikia drabužių. Reikia ypač vyriškų drabužių, kurių daug mažiau aukojama. Išnaikintose karo vietose net priemonės drabužius gaminti išnaikintos.

Bendrojo Amerikos Lietuvių Fondo vaju rinkti lietuviams drabužius tešiamas. Jame reikia surinkti drabužių, kurių užtektų apdengti 350,000 lietuvių tremtinių Vokietijoje ir Austrijoje. Reikia drabužių lietuviams ir kitose šalyse.

Dirbtuvės, nors kai kur ir pradamos atstatyti, negali susepti pagaminti tiek drabužių, kiek jų reikia. Vienintelis budas drabužių gauti—Amerikos žmonių dovanos!

PASIMOKĖ DAUGIAU ATLIKSIME

Drabužių lietuviams reikia visokių, ypač vyrams ir merginoms. Prašome siųsti viską išvalytą, išskalbtą. Bet jei persunku ar nepatogu tai padaryti, mūsų sandėlys priims viską, ką tik siųsite. Prie BALF skyrių, parapijų, draugijų centrinių organizuokite sandėliukus, kuriuose drabužius būtų galima paversti siųsti mūsų sandėliui. Iš praeto vaju esame daug pasimokę. Daug galima dabar laiko ir energijos sutaupyti, gauti daugiau ir geresnių drabužių. Prašykite pagalbos ne tik iš savitaukių. Jos gausite ir iš kitų tautybių amerikiečių. Juos kvieskite.

Krautuvinkai ir dirbtuvių savininkai pagelbės gauti dežių pakavimui. Vajų išskelbti prašykite savo parapijų kunigų, vietos spaudą, radiją, draugijas talkininkauti.

NAUDOKIM PIKNIKUS

BALF ar pagalbiniai skyriai gali surengti piknikus, kurių įžangos mokesčio vietoje gali būti drabužiai. Piknikuose prašykite kalbėtojus raginti rinkti drabužius. Kai kurios draugijos ar pavieniai suaukvoja pinigų rubams, kurių mažiau gaudame, nupirkti. Šiuo laiku ypač truksta vyrams drabužių, kuriuos ir prašome įgyti.

Kiekviena siuvelykla, valykla turi palikti gana gerų drabužių. Žmonės, tai išskeldami gyventi kitur, tai pametę bilietą, tai pamiršę, palieka daug gerų rubų siuvelyklose. Toki siuveljai ir va-

lytojai gali perleisti rubus už pataisymo ar išvalymo kainą. Padirbėkime šioj srity, gausime gerų drabužių pigia kaina.

Moterys prašomos sudaryti mezgimo ratelius, megsti šiltus drabužius. Jų labai reikia, ypač vaikučiams.

Visus rubus siųskite: Lithuanian Relief Warehouse 101 Grand St. Brooklyn 11, N. Y.

Kokios tik pagalbos iš Centro ar mūsų sandėlio jums reikia, tuoj klauskite. Išsiųsta skelbimų literatūrą prašome plačiai paskleisti.

United Lithuanian Relief Fund of America 19 W. 44 St. New York 18, N. Y.

NEW HAVEN, CONN.

Šios kolonijos lietuviai ruošiasi paminėti 25 metų Steigiamojo Seimo sukaktį. Jau seniai besirengiant, pagaliaus darbas eina pirmyn. Artinasi mūsų prisiminimas tų dienų kada Lietuvos steigiamasis seimas įsikūrė.

Dvidešimt penkiems metams prabėgus, tai yra neapsakomai malonus ir sykiu graudingas prisiminimas kas įvyko tais metais, kada Lietuva ieškojo sau laisvės. Taigi mūsų kolonijos lietuviai minės tas sukaktuves liepos 22-tą dieną, Sea Cliff Morris Cove salėje ant jurų kranto kaip jau visiems yra žinoma. Čia kas nori, gali pasimaudyti juroje ir kartu dalyvausti šiame taip reikšmingame parengime.

Šių sukaktuvių minėjime bus įdomios prakalbos, kalbės geri kalbėtojai! Adv. V. F. Laukaitis, P. Vilniškis, taipgi ir vietinis klebonas Kun. E. Gredeckas. Bus ir kitų įdomybių — išgirsim daug ką naujo. P. Laukaitis, dalyvavęs San Francisco Konferencijoje pateiks žinių iš ten. Taipgi bus įdomu išgirsti visų kitų kalbėtojų kalbas.

Į šitas prakalbas ir pikniką nuosirdžiai yra kviečiami visi apylinkės lietuviai. Šiam parengimui deda visas pastangas A. L. T. vietinis skyrius su visų draugijų atstovais prigelbstint. Mūsų kolonijos lietuviai sutartinai dirbdami daug svarbių darbų nuveikia dėl Lietuvos ir dėl Amerikos.

Į rengimo komisiją įeina šios ypatos: Kun. G. Gredeckas, M. J. Vokietaitis, V. Kripiaitis, J. Pikelis, F. Norkunas, ponis Ona Alf, pastaroji yra lietuvė ir kiti. Dar kartą varde visos rengimo komisijos kviečiame visos apylinkės lietuvius atsilankyti į minėtą parengimą ir minėtą dieną. A. Vokietaitienė

AUŠO PAVASARIO RYTAS

Aušo pavasario rytas marguojančių gėlių sleniu, Upių skardžiu krantu baltos alyvos žydėjo, Dobilų margu kilimu artojelis ėjo, Amžinai žaliavo medžiai milžinai.

Puošėsi gimtinei pavasario gėlėmis, Su džiaugsmu ir laime žiūrėjau į jos grožį, Bet staiga vyto birėjo puikus žiedai, Tarp brangių krikštolo vazų.

Nuriedėjo ryto spinduliai bangose, Be jėgų be minties audrų ukanose, Godžiai tiesia rankas į pasaulį galingą, Jieškodami kelio į dieną.

Pinasi skrenda sparnuota mintis, Tėvynei laisvės, lupos kartoja vis, Status kietas kelias vargo vaizdai, Seniai apraudoti nebegryš mylimi veidai.

Siaučia audra į nuilsusių krutinę, Šupi tamsi naktis nupurtė kuną, Klajones, keliu stepų judumoje, Takas atsirėmė į gilią juodą duobę, Virpėdama baime skaudžiai sudėjavo.

Ežeraičių Vincė

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJOS ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. rengia savo 11 metų sukaktuvių milžinišką pikniką ir Bond Rally sekmadienį, liepos (July) 15-tą, gražiam Keistučio Darže, Oakland Grove, E. Dedhame. Kaip ir kas meta, taip ir šimet, Lietuvių Radio Korp. rengia didžiausią vasaros sezono ir linksmiausią pikniką, kurio visi laukia.

Programa šio pikniko ir Bond Rally sujdomins visus. Bus gražių merginų I. J. Fox Kailinių Koatų paroda, kurios kartu parodys Baltic Florists Gėlių krautuvės gražius "corsages" pritaikintus del kiekvieno kailinio švarko. Kailių madas aiškina Priscilla Fortescue, kuri veda radio programą vadinamą "Hollywood Snapshots" per amerikonių radio programą; taipgi sujdomins visus magikas "Cameron, the Mysterious", nustebins visus, jaunas, gabus, 11 metų amžiaus Vincukas Motiejaitis iš Worcesterio savo gražiu ir nepaprastu balsu, tai tikrai vienas iš nepaprastiausių jaunuolių, lietuvių dainininkų visoj Amerikoje. Birutės Radio Choras ir Kvartetas, vadovaujant Valentini Minkienei, apsirergusios savo gražiais tautiškais rubais pa-

linksmins visus su linksmom lietuviškom dainelėm, kurias išgirdę, norėsite dainuoti su Birutėm. Bus merginom "Miss Victory" kontestas. Išrinktoji bus gražiai pagerbta ir apdovanota. Smagi Helen's Polka dots merginų orkestra gros lietuviškus ir amerikoniškus šokus, taip kad visi galėsite pasismaginti kiek tik širdis norės!

Šiomet bus duodamos ant išlaimėjimo 8 puikios dovanos, kurias sudovanojo biznieriiai parremti Lietuvių Radio Korp. programus 11 metų sukaktuvių progai. Dovanos yra 1—\$200.00 I. J. Fox kailinis koutas; 2—Maple Bedroom Setas; 3—Dinette Setas; 4—Studio Couch ir 3 Pillows; 5—\$35. Lapel Pin ir Earring Set; 6—10 piece Leather Military Sets; 7—\$20. Permanent Wave ir 8—Electric Table Lamp.

Prisirengkite pirkti boną šiame piknike nors už pigiausią kainą, kad pagelbėti mūsų karėviam greičiau užbaigti karą su japonais, kad jau kitą vasarą galėtumėme visi linksmi susitikti Lietuvių Radio Korp. piknike! Keistučio Daržas bus puikiai

išpuoštas, kaip kiekvieną metą Lietuvių Radio Korp. išpuošia savo piknikus, kad visi atvažiuavę užmirštų savo kasdienines bėdas ir jaustųsi kaip linksminčiai! Tad valio, visi į Lietuvių Radio Korp. milžinišką Bond Rally ir Pikniką sekmadienį, liepos (July) 15-tą, Keistučio Darže, Oakland Grove, E. Dedham. Reporteris

WATERBURY, CONN.

KLAUDINGA KRITIKA

Birželio 22-tą, "Vienybė" V. M. Klausutis, rašo: Waterbury veikėjas A. B. uoliai rėmęs ALT. ir LVS. vadus, galutinai įsitikino, kad srovinių vadų politika Lietuvai nieko gero nežada, kad tik ekskursijų dalykas, ir jis dabar sako: Nė cento daugiau srovinių vadų karui." Šitoks A. B. pareiškimas yra vaikiškas ir nesuderina su tiesa. Toliaus, viešai sakyti kad tik srovinių vadai politikos kovą ir tik ekskursijas rengia į Washington ir San Francisco, ir daugiau nieko, tai, tokis A. B. pasakymas irgi tik vaikiški plepalai, ir kenksmingi veningumui. Toliaus A. B. pasakojo, Waterbury, ALT. vadai surengė prakalbas. O vėliau ALT. oponentai, irgi surengė prakalbas ir pasigyrė kad ir jie daug politinės naudos padarė. Šis įvykis Waterbury, kaip su pirštu rodo, kad mūsų srovinių politikierių ekskursijos ir politinės komedijos bus baigtos. Tikrai nuostabu, A. B. sakosi, esąs uolus rėmėjas ALT. ir LVS. ir esąs vienybę mylintis žmogus, bet pažūrėkime, kokius nebutus dalykus jis plepa. Kad A. B. kam pasakoko buk ALT. vadai surengė prakalbas, tai netiesa. Šias prakalbas surengė SLA. 11 kp. ir LNP. Kliubas su tikslu, paminėjimui sukakties 25 metų pirmojo Lietuvos visuotinio seimo. Prakalbose sukėlė aukų \$150.00. LNP. Kliubas aukavo \$50.00 iš savo izdo Lietuvos bylos gynimo reikalams. Ar tai čia srovinių politikierių komedija? LVS. skyrius surengė teatrą ir prakalbas tokiu laiku, kada buvo galima gauti Teatro lošėjus ir kalbėtoja, su tikslu, kad sukelti kelis dolerius irgi Lietuvos bylos gynimo reikalams. Ar tai ir čia srovinių politikierių komedija? Tikrai nuostabu kad A. B. kritikuošanas kitų darbus, ir pats neprisilaiko teisybės, įtarti tuos žmones kurie nenustatė aičiai darbuojasi mūsų senos tėvynės reikalais, ir viešai pasakyti, kad jie tik srovinių politikos kovą veda, ir kad jie tik ekskursijas į Washington ir San Francisco ruošia, tai jau žemiau kritikos. Tokius gandus leidami mes niekuomet vienybės neatsieksime. Butų patartina A. B. prisilaikyti daugiau žmoniškumo.

Šioje kolonijoje yra veikėjai, kurie dirba. O kai kada atrodo, kad kaip ir nepakenčiamai lietuvių tiek Lietuvoje, katrie yra pabėgę — tragiška, mes turime juos gelbėti. Bet kaip būdu jusį širdis, netiečiai, pasiekti?

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Šioje kolonijoje yra veikėjai, kurie dirba. O kai kada atrodo, kad kaip ir nepakenčiamai lietuvių tiek Lietuvoje, katrie yra pabėgę — tragiška, mes turime juos gelbėti. Bet kaip būdu jusį širdis, netiečiai, pasiekti?

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

Gal jums nepatinka nės, kurie tą skyry rinkite kitus, arba skyry. Tie, katrie bo, jau tiesiog patarė tik kad neužsigaus, sis, jei kas geriau sakos: ba alikti ir daugiau nyti Lietuvos žmonių noma, šiame darbe asmeninės naudos, garsinimo, nes joks reporteris neatsis ir aprašymais nepatinka

HARTFORD, CONN.

Liepos 1-mą dieną, po pietų įvyko prakalbos rios buvo rengiamos Šalpos Skyriaus. Kalbėjo J. Valaitis atvyko neturto oro ir dabartinio gyvenimo traukiniais. Kai aiškiai ir kiek aplinkybė išaiškino kaip ir kokią kur yra galima susitikti vius. Ypač įsiai nuradėsi reikalą drabužiuose.

Šie asmenys aukavo mui kokių nors nešioti kuriuos nebus galima mokamai gauti:

Marijona Jašinskienė \$10.00; po \$5.00 Jūli Kavaliauskai, Petronėlė Apolinaras Balvočiū.

Po \$2.00.—P. Janina Goberis, U. Kuiziniene.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

Po \$1.00.—P. Petronė Marcinkevičienė, M. vyriausio vieni, p. Baliukinas, Kemšatinė ir Antanė.

PHILADELPHIA, PA.

MARIJONOS KRIZANAUSKAITĖS IR PETRO BUROKO VESTUVĖS

Šv. Jurgio bažnyčioj, neseniai įvyko vestuvės - Marijonos Krizanauskaitės ir Petro Buroko. Jiems moterystės Sakramentą suteikė vietinių jurgiečių klebonas kunigas daktaras Vytautas Martusevičius, gi jaunavedžio brolis klierikas Juozas Burokas, atlaikė sumą jaunavedžių intencijai. Jaunamartės tėvai yra Antanas ir Ona Krizanauskai, gi jaunojo (tėvas miręs) motina yra Marijona Burokienė. Svarbu paminėti, kad Petras Burokas buvo A. A. Kazio Dryžo labai geras draugas. Visiems yra gerai žinoma, kad Kazys Dryža mėgdavo draugauti su jaunuoliais ir jaunuolėmis ir pagelbėti jų reikaluose. K. Dryžai patikdavo ypač tie jaunuoliai, kurie buvo pavyzdingi ir nesigėdino savo tėvų tautos - lietuviybės. Puskarininkas Juozas Burokas ir jo žmona kaip tik ir yra tokie jaunuoliai.

Port Richmondo Reporteris

ASTHMA

Rašykite Del Nemokamo Išbandymo Pasiulymo! Jeigu Jūs Kenčiate Nuo Bronchiškos Astmos Mešlungių, nuo kosėjimų, alsavimo, šniokštimo — parašykite greitai del drąsaus be rizikos, be išlaidų išbandymo pasiulymo. Ypatinai kviečiam tuos, kurie kenčia nuo taip vadinamos "beviltiškos" astmos.

NACOR 762-B State Life Bldg. Indianapolis 4, Ind.

SU 3-MI TELEFONO STULPAIS UŽIMANT VIETĄ 4-RŪJ

Pralenkiant kiekvieną ketvirtą stiebą pastatant naujas telefono linijas po kariniame laike pagelbės aptarnauti daug Naujosios Anglijos ukininkų, kurie iki šiolai buvo be telefonų. Tai bus galima padaryti iš priežasties telefonų inžinierių išvystymo naujo aukšto tamprumo plieno vielų, kurios gali būti ištemptos ant sprindžių po 350 pėdų nuo viens kito vietoj dabartinių 250 pėdų.

Tokiu būdu sutaupinimai pastatymo ir užlaikymo kainų padarys praktišką aptarnavimą daug daugiau žmonių tolimuose platuose. Vienok, didžiama Naujosios Anglijos ukininkų yra laimingesni, nes 90% visų ukių namų tuose platuose kuriuos aptarnaujame yra dabar arti esančių linijų.

Tekniški išvystymai, taip kaip šioji nauja persiuntimo viela, rodo kaip telefono inžinieriai visuomet ieško budus suteikti telefono aptarnavimą del vis daugiau ir daugiau žmonių už prieinamą kainą.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

VEDYBINIO GYVENIMO SUKAKTIS

Pp. Tomas ir Ona Čeplineikai, Ansonia, Conn. minėjo sukaktuves 25 metų vedybinio gyvenimo, pp. Čeplineikai yra pavyzdingi žmonės ir uolūs rėmėjai viso lietuviško judėjimo. Jie visuomet gausiai prisideda savo aukomis, pasidarbavimu, ir visais kitais budais. Sveikiname.

RUOSIASI PRIE PIKNIKO

American Friends of Lithuania ir LVS. skyrius rengia didėlį pikniką, įvyks Liepos (July) 29-tą dieną, Linden Parke, Union City, Conn. kalbės Adv. A. Ollis, iš Chicagos, kong. Joseph E. Talbot, yra kviestas, Victor Zembroski, populiarus orkestras groš šokius. Toliaus prašėme plačiau apie šį pikniką.

\$1,000,000 KARO BONŲ VIENA DIENA

Leitenantas Micheal D. Smith, (brolis p-nios Colney) pardavė milijona dolerių vertės karo bonų, vieną dieną. Štai kaip lietuvi darbuojasi. Michael Smith yra leitenantas State police, taipgi jis yra chempionas šautuvų yra pataikęs į "bull's-eye" 297 kartus iš 300 šuvių.

THE MIGHTY WAR LOAN

GIROSKOPAS

Do you suffer from nervous tension?

On "CERTAIN DAYS"...

Helps Build Up Against Suffering

Do functional nervousness cause you to feel restless, jittery, nervous, tired, "dragged out" or "run down"?

Then don't delay! Buy Pinkham's Compound today! It's one of the best of effective medicines.

Pinkham's Compound is a resistance against the nervous system. It is a natural, harmless, and effective medicine. It is a grand success in all cases of nervousness. See the label directions.

Lydia E. Pinkham's Compound

VEGETABLE COMPOUND

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U. S. \$2.50	in Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$4.00	Two Years Subscription \$5.00
One half year \$1.50	One Half Year \$2.00

Single Copies 5 cents
Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleina šeštadieniais, leidžiamas
G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinis prenumerata: U. S. V. \$2.50	Užsieniuose—Kanadoje \$3.50
Višiem metams \$4.00	Višiem metams \$5.00
Pusmetiui \$1.50	Pusmetiui \$2.00

Prenumeratos pradžia pritaikyti nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

SAISUSIS PALYGINIMAS

1). Du Dokumentai

Visas pasaulis, bet pirmo-
je lietuvių tauta, ne-
siekiant neįsivaizduoti kruvi-
nų ir faktų priešini-
savo. Pereitą savaitę įvai-
sios lietuviški laikraščiai gre-
biau. Vyriausio Lietuvos Išlais-
vimo Komiteto atsišauki-
mo „Sibiro tremtinio su-
sukiojimo apie sovietų
priešaisenybes“. Lygiai
pat kuone visi lietuviški
angliški laikraščiai paskel-
United Nations charterio
pirmasis—kuklus ir men-
savo pat kanciu dokumentas, an-
savo iškilmingas ir puoš-
savo aukščiausių žmonių
savo išreiškimas. Pirmu-
savo aprašoma, kaip bolševi-
savo sužvėrėję kariai, tyčioda-
savo pasiteisinimas, iki mirties užkankina
savo, o antrasis, kurį sa-
savo ruožtu pasirašė tu su-
savo rejusiu karų viršininkai
savo inspiratoriai, gieda saldų
savo apie amžinojo teisin-
savo gyvendinimą. Šeimų
savo rimai, šaudymai už ma-
savo menkniekių, praga-
savo darbas bei marinas
savo vadinamose darbo sto-
savo nėra sovietų rojaus
savo. Lietuvių ir net
savo spaudoje (žiūr. L. L.
savo „Report on the Rus-
savo jau esame apie tai
savo sykių skaitę. Didžioji
savo edija gludi ne tame. Ji
savo tame, kad kaip tik tuo
savo, kada bolševikai
savo tuntu vykdė ir
savo siausią fantaziją pralen-
savo nusikaltimus, di-
savo tarptautiniuose su-
savo muose jie garbinami
savo tais, taikos kurėjais
savo žmonių gerada-
savo Sugretinkime dvi
savo teringas vietas iš „Si-
savo tremtinio pasakojimo“
savo United Nations charterio
savo. Štai ištrauka iš
savo: „Budavo tokių sce-
savo, žiūrėti į jas, sunku
savo tikėti, kad gyvename
savo žūjauje. Jei sovietų ka-
savo matydavo pas ką nors
savo kruzėlį ar šventą
savo klišuką, tai tuojau jį
savo kldavo. Atmenu, kaip
savo senukas su sąšaromis
savo palikti jam kryželį,
savo „jec“ (sovietų karys)
savo markiai patraukė už
savo kėšelės, kad net kraujas
savo pasipylytė. Kokia
savo matėsi ant senu-
savo... O štai dabar ke-
savo iš United Nations
savo įžangos: „Mes,
savo Tautų žmonės,
savo dume gelbėti atei-
savo kartas nuo karo
savo karo, kurs du sykiu
savo gyvenimo bėgyje už-
savo žmonijai negirdėtą

2). Negana vien liudėti

Begalinis sielvartas su-
spaudžia širdį ir nevilts su-
rakina valią, kai prieš savo
norą esi priverstas būti tu
baisių neteisybų ir su jomis
ranka į ranką einančių nai-
vių klidėjimų apie teisin-
gumo grožį liudininku. Ta-
čiau liudėsiu nelaimingųjų
neišgelbėsi. Kaip iš pasku-
tinio Vyriausio Lietuvos Iš-
laisvinimo Komiteto atsi-
šaukimo matyti, lietuvių
tauta dar tebėra pasiryžusi
buti laisva. Pats Komitetas,
nors ištašytas kalėjimuose ir
gėdį savo mirusiųjų brolių
—tebėra tvirtas ir pasiryžęs.
Tokie tvirti ir pasiryžę turi-
me būti ir mes. Mes turime
nepajudinamai tikėti, kad ir
bolševikams ateis rusčiojo
teismo diena ir kad tada lie-
tuvių tauta, kaip ir daugybė
kitų tautų, vėl sugrįš į gy-
vųjų tarpą. O raudonesiems
ponams tarnauti nuėjusiems
lietuvių tautos išgamsams tu-
rime priminti, kad ir jie,
nors ir čia, Amerikoje, gy-
vendami, visvien savo ran-
kas mirko bolševikų liejama-
me lietuvių tautos kraujuje.
Anksčiau ar vėliau ir jie
kartu su kitais bolševikų nu-
sikalbėliais bus patraukti at-
sakomybėn ir neišvengs nu-
pelnutos bausmės.

3). Vilties Kibirkštėlė

Vyriausio Lietuvos Išlais-
vinimo Komiteto atsišauki-
mas ir birželio 29 d. „Amer-
Liet.“ numeryje tilpęs lai-
škas bei pranešimas rodo, kad
šis aukščiausias lietuvių tau-
tos organas Vokietijos griu-
vėsiuose jau pradėjo Lietu-
vos atstatymo darbą. Iš-
kūręs Lietuvos Raudonąsias
Kryžius ir Lietuvių Sąjun-
ga padės jam tame didžiame
darbe. Žinoma, jo veikimo
sėkmingumas priklausys

MILITARISKI VADAI SVARSTO APIE PO-KARINĮ NUSISTATYMĄ

Washington, D. C. — Armijos štabo vadas ir kiti aukšti militariški viršininkai ragino Kongresą įsteigti priverstiną militarišką lavinimą be atidėliojimo. Iš kairės į dešinę: laivyno admiralas Ernest J. King; štabo vadas, gen. George C. Marshall; atstovas Clifton Woodrum, Buto komisijos pirmininkas ir generolas Alexander Vandergrift, Sav. Valtijų Marių Korpuso vadas.

grindas optimizmui.

4). Tad dirbkime....

Tad mums nelieka nieko kito, kaip, paslėpus sielvartą giliai širdyje, sukąsti dantis ir dirbti. Susinorėmavus susisiekti su Europa, mūsų darbo sąlygos žymiai pagerės. Tačiau galutinis mūsų tikslas—Lietuvos nepriklausomybė — te galės būti pasiektas, kai bus sutriuškinti bolševikai. Laukime tos dienos ir jai ruoškimės
Julius Smetona

LITERATURA

RUSAI IR UŽSIENIAI

David J. Dallin, kuris žino Rusiją nuo caro laikų iki vokiečių atėjimo į Paryžių laiko per šį karą, parašė dvi knygas: SOVIET RUSSIA'S FOREIGN POLICY 1939-1942, ir RUSSIA AND POSTWAR EUROPE; pirmoji stambaus formato virš keturių šimtų puslapių, antroji paprasto formato virš dviejų šimtų puslapių; abi knygos išleistas Yale University Press, New Haven, Conn.; kainuoja 3.75 ir 2.75 dol.; abi knygos yra išverstos angliškai, Leon Dennen'o ir F. K. Lawrence'o. Lietuvos pirmas paminėjimas, pirmoji knygoje, yra toks: „Lietuva, nelaimingiausia šalis toje valstybių grupėje, buvo netik tiesiai ant tako Maskvos-Berlyno ašiai, bet ji taip pat perleido savo nepriklausomybę trumpame laikotarpyje visais baisybes komunistų revoliucijos, lenkų sukilimo, vokiečių okupacijos ir pilietinio karo. Tarpe 1914 ir 1941 metų Vilniaus miestas, Lietuvos senoviškoji sostinė, pakeitė valdytojus nemažiau kaip vienuolika kartų, tuo, kaip atrodo, padarydamas rekordą net dvidešimtojo šimtmečio Europos istorijoje. Jos santykiai su Lenkija buvo užnuodyti Vilniaus klausimo, su Vokietija—ginčo dėl Klaipėdos uosto ir Klaipėdos krašto. Laiskas nuo laiko Lietuva stengėsi linkti į Sovietinį diplomatine pusę, bet ji neturėjo sienų su Rusija. Jos sąjunga su Pabaltijo šalimis į žiemius, su Latvija ir Estija, taip pat, buvo nužuriama Maskvos, kuri jautė tikrą priežastį — Lietuvos ekonominės ir socialės tvarkos išsaugojimą. 1938 metų pavasarį Lenkija priverė Lietuvą atstatyti normalius diplomatinius santykius. Po metų, kai Vokietija pagrobė Klaipėdą, ta nelaiminga maža šalis buvo priversta pasirašyti paktą su Hitleriu, kuris tikrumoje apribovo jos nepriklausomybę užsienio santykiuose“. Prancūzai ir angliai, derėdamasi su sovietais prieš karą, prie Lenkijos sienų apgynimo nuo Vokietijos užpuolimo taip pat pridėjo ir Lietuvos sienų apgynimą. Pabaltijo kraštai nepasitikėjo nei Vokietija nei Rusija, bet, šio autoriaus žodžiais, paremtais jo parinktais raštais, esą būtų greičiau linkę į vokiečių pusę, dėl komunizmo baimės. Pirmoje knygoje yra ilgas skyrius apie Lenkiją ir Pabaltijos valstybes, kuriame net šešetas puslapių tik Lietuvos klausimui paskirta, kur viskas apkalbama iki to momento kai rusų kariuomenė atsikėlė į Lietuvą pagal to laiko sutartį. Turkija, Suomija ir jos karas su Rusija, Švedijos ir Norvegijos padėtis, Anglija, Prancūzija, Italija, Balkanai, Amerika, visą tai apkalbama sąryšyje su tuo kaip vystėsi daly-

kai prieš šį karą, turint galvoje santykį su Rusija. Rusų santykiai su japonais išdėstyti. Prancūzijos puolimas ir Pabaltijo kraštų užėmimas iš rusų pusės, įvykdyti ten balsavimai ir prašymas įjungti į Rusiją. Visai tai, ir vėliau visa ruošta valstybių iš vokiečių pusės prieš rusus, yra pirmojoje knygoje. Žemėlapis paaiškinamas aprašymas. Seka dabartinių didžiųjų valstybių susijungimo eiga, rusų paktas su japonais, prieš pat karą buvę įvykiai, vokiečių puolimas Rusijos, Amerikos santykiai su Rusija, ir taip toliau. Ap-

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PRANEŠIMAS

New York (LAIC) — S. m. birželio 12 d. hotely Pennsylvania, New Yorke, įvyko (antrasis metais) visuotinis ALT suvažiavimas. Dalyvavo visi ALT nariai.

Trumpas keturių mėnesių laikotarpis buvo ypatingai turtingas pirmajam svarboms įvykiams. Vieni jų buvo džiuginančio pobūdžio, kiti—tragingo. Ypatingai traginga buvo netikėta mirtis didžiojo kovotojo už laisvą žmogaus pagrindines teises ir lietuvių tautos draugo, J. A. V. Prezidento Franklin D. Roosevelt.

Sis suvažiavimas pagerbė Atlanto Charterio autorias atmintį atsistojimu. Susikaupimo tyloje jautėsi įsitikinimas, kad Roosevelt humanitarinis palikimas nebus pamirštas ir kad jo įpėdinis toliau tęs pradėtą darbą galutiniam žmonijos išlaisvinimui iš totalitarinės priespaudos. Džiugu buvo jauti, kad karas prieš nacų priespaudą jau yra laimėtas.

Karo laimėjimas Europoje davė progos ALT suvažiavimo dalyviams tyliu atsistojimu pagerbti Europoje žuvusius Amerikos ir sąjungininkų karius. Atsimenant, kad karas dar nėra baigtas, pirmame darbotvarkės punkte buvo svarstomos priemonės Amerikos lietuvių karo pastangų išlaikymui laimėtoje aukštumoje. Nutarta ir vėl kreiptis į lietuviškąją visuomenę, primenant valandos rimtumą ir karo rėmimo akcijos tobulinimą. ALT Vykdamosi Komitetas buvo įgaliotas imtis konkrečių priemonių skatinimui 7-sios Karo Paskolos pasisekimo, Raudonajam Kryžiui paremti ir kraujo plazmą rinkti.

Pastarųjų mėnesių įvykiai Europoje negalėjo nepaliesiti ir ypatingos lietuviškos veiklos ir reikalų, kurių svarstymui buvo pašvesta suvažiavimo antroji dalis.

Dėmesio centre buvo Lietuvos žmonių tebevedama kova už lais-

Organizavimosi darbą baigus, komisija išleis savo atskirą pranešimą.

Apie ALT delegacijos darbus San Francisco konferencijoje išsamius pranešimus padarė adv. Wm. F. Laukaitis ir Wm. T. Kvetkas. Delegacijos darbai gelbėjo Informacijos Centras, ties kurio veikla irgi kiek ilgiau apsisotą.

Prasipilėusių uždavinių akivaizdoje nutarta kiek praplėsti LAIC aparato personalą. Ateityje LAIC aparatas apims du skyrius: vienas jų tęs darba Amerikos visuomenės tarpe, kaip ir ligi šiol; kitas rūpinsis siekti Amerikos lietuvių sluogsnius. Prie pastarojo numatoma priskirti ir Social Service Bureau.

Pagaliau, buvo apsvaistyti dar du svarbūs klausimai: dažnai linksnuojamas „vienybės“ klausimas, ir klausimas bendradarbiavimo su kitomis tautinėmis grupėmis Amerikoje.

ALT Tikšų ir Įstatų II skyriuje pasakyta: „...ALT susidaro iš atstovų nuo Amerikos lietuvių organizacijų, kurios pirmoje eilėje yra lojalios JAV, kurios stovi už nepriklausomos demokratinės Lietuvos Respublikos atstatymą, kurios pripažįsta demokratinis principus ir juos vykdo gyvenime“.

ALT suvažiavimas nutarė: Amerikos Lietuvių Taryba susikurs kaip įvykdytos vienybės padaras, ir visuomet buvo ir yra pasiryžusi priimti bendram darbui, minėtųjų įstatų ir tikslų prasmėje, visais iki šiol už ALT ribų stovinčias organizacijas.

Liečiant bendradarbiavimą su kitomis tautinėmis grupėmis Amerikoje, suvažiavimas pasisakė teigiamai. Šiuo reikalu, ALT Vykdamosi Komitetas yra įgaliotas bendradarbiauti tam tikrais bendrais pamatais, k.a. aiškus kontragento pasisakymas už Atlanto Charterio principus ir už suvereninę Lietuvą.

Sia proga suvažiavimas užakcentavo, kad kaip tik tokiu pagrindu Amerikos lietuvių, nuo kelių metų, ranka į ranką sekmingai eina su amerikiečiais latvisais ir estais.

Paskutiniajame darbotvarkės punkte buvo svarstomas Politinės Komisijos organizavimas vietoje, finansinė akcija, ir visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso susaukimas.

Politinės komisijos reikalais referavo jos pirmininkas, adv. Wm. F. Laukaitis, finansinės akcijos — ALT išdėtininkas M. Vaidyla. Abiem temomis bus paskelbti atskiri pranešimai.

Tuo tarpu pravartu pasakyti, kad savo naujuose sumanymuose šis ALT suvažiavimas pagrindiniai vadovavosi mintimi — prie talkos traukti galimai platesnius visuomenės sluogsnius, gi pačią ALT akciją plėsti.

Tai buvo pagrindinė mintis, kuria vadovavosi visi suvažiavimo dalyviai. Amerikos Lietuvių Kongreso susaukimo momenta palikta nustatyti ALT Vykdamosi Komitetui, kadangi šiuo metu veiktantieji kelionių suvaržymų vengti arba juos apeiti. Tačiau, Amerikos lietuvių organizacijos prašomos rūpintis dalyvavimu busimajame kongrese iš anksto: Kongresas bus saukiamas, kaip tiktai palengvės geležinkelių našta ir kelionių suvaržymai. — LAIC.

Žvakutės Dievo Motinos Garbei

Louis J. Slancourt, kuris yra atsivertėlis į katalikų bažnyčią, parašė dienoraščio pavidale, taip sakant savo dvasinę biografiją, kuri, kaip nepaprasta knyga, paima skaitytoją, per jo vaizduotę, tiesiai į katalikų bažnyčią laike visos eilės mišių. „Her Glimmering Tapers“ yra knygos vardas ir ta knyga yra pavesta ypatingai Dievo motinos garbei. Rašytojo jausmų aprašymas, po to kai jis patį įstojo į Amerikos kariuomenę, knygos gale nutęstas į apdumojimą apie karą ir pasiaukojimą. Tikintis skaitytojas randa šioje knygoje daug grožio, nors knyga parašyta paprastai ir su kasdienišku tiesumu. Daugelis skaitytojų ypač patenkinti nauju aprašymo būdu. Pats rašytojas nesako, jog jo šitoji knyga išreiškia pačios Bažnyčios pažūras, bet jis pareiškia jog šie užrašai yra tik žmogaus, kuris po aštuonerių metų prisitaikymo prie tos Bažnyčios stovi šalia jos kaip prie tikėjimo motinos ir nori žiūrėti į pasaulio įvykius jos akimis. Knyga pavesta, kaip rašytojas sako, jo žmonai, kuri visada esanti šalia jo, kai jis siekia savo siekių. Leidėjas yra — The MacMillan Co., New York. Kaštuoja 2 dol.
C. J.

LIETUVIŲ SKAITYKLA AMERIKOS LIETUVIŲ

Girl
Do you suffer from nervous tension?
On 'CERTAIN DAYS'...

Helps Build up
Agility and
Endurance

Do functional nervousness
cause you to feel
so restless, listless,
tired, "dragged out",
or "drained"?

Then don't delay!
Take Lydia's
Compound to
resistible thing in
the world!
It's one of the
effective medicines
of our time!

Pinkham's Compound
Takes regularity
restores appetite
resistsible thing in
the world!
It's one of the
effective medicines
of our time!

Also a great
label directions.

Lydia's Compound
VEGETARIAN

PASEKMĖS SRIOVINIO KARO

Lietuviai Susivienijo Pirmojojo Pasaulinio Karo Metais, Vienybę Turėdami Išvystę Denamišką Politinę ir Organizacinę Veiklą.

PIRMOJO pasaulinio karo metais Lietuvoje ir Amerikoje lietuvių sroviniai vadai elgėsi samoningai susivieniję Lietuvos vadavimo fronte. Tautinė vieninga lietuvių vadų veikla davė didelių laimėjimų Lietuvių Tautai. Amerikoje lietuvių žmonės vadino lenkais, rusais ir germanais, nežinojo kad Lietuvių Tauta gyva, bet vieningas lietuvių politinis ir organizacinis veikimas, praktiška politika ir reklama išskėlė lietuvių, parodė Amerikos ir kitų kraštų visuomenei kad lietuviai gyva tauta, vieninga ir ryžtingai kovoja už laisvę savo pavergto krašto. Lietuviai susilaukė simpatijų ir draugų Amerikoje.

Aš atsimenu 1916 ir 1917 metų mūsų lietuviško sąjūdžio pradą. Tada buvo srovinių vadų ginčai, nuomonių skirtumai, srovinė antipatija, bet kai iškilo Lietuvos vadavimo politinė iniciatyva ir obalsis, kaip įvyko Amerikos Lietuvių Seimas New Yorke, kuriame sroviniai vadai pasisakė: DABAR MUSŲ PAREIGS BENDROMS PAJIEGOMS LIETUVA VADUOTI! Tas obalsis nuaidėjo per visą Ameriką, pasiekė Lietuvą vokiečių okupacijoje ir lietuvių gyvenusius Rusijoje.

Prasidėjo bendras darbas, bendra politika. Nors buvo įsteigti atskiri fondai, bet buvo vieninga veikla politikoje. Mūsų išmintingi vadai sakė: Lietuviai, nesvarbu į kurį Fondą jūs dėsite pinigų, bet dėkite aukas, dirbkim bendrai. Buvo trys atskiri fondai. Katalikų tautos fondas, tautininkai ir socialistai turėjo savo fondus. Vienybės-Lietuvninkų redakt. p. J. O. Širvydas pareiškė viešai: "Nesvarbu į kurį kišenį dėsite pinigų, mūsų sroviniai fondai yra bendras žiponas". Žmonės aukavo į tuos fondus ir sudėjo virš milijono dolarių! Su tais pinigais buvo šelpiami karo nukentę lietuviai iš tremtės—išbėgę į Rusiją ir Lietuvoje vokiečių okupuotoj ir kituose kraštuose; buvo įsteigti bendri komitetai, infor-

macijų biurai Amerikoje, Švedijoje, Šveicarijoje ir Anglijoje kurie atliko svarbius darbus propagandos.

Dėja, tuo laiku socialistų sągosa vadov. P. Grigaitis nesutiko su kitų grupių vadais, kuomet jį Širvydas ragino bendrai dirbti, jis atsakė: "Neduosim klerikaliskai Lietuvai nė cento!" Grigaičiui nepatiko kad tautininkai-sandariečiai susidėjo su katalikais. Dėja, socialistų tarpe buvo šalininkų vienybės darbai, bet ačiū p. Grigaičio pastangoms, socialistų vadai nesutapo su kitų grupių vadais. Pasekmės buvo skandalingos: po revoliucijos Rusijoje Grigaičio vadovaujama socialistų s-ga susidemoralizavo ir suskilo. LSS kairieji nariai pasipriešino Grigaičio vadovybei, Pruseika išsivedė apie 70% socialistų ir sukūrė komunistų partiją; dešinieji socialistai apsvylę savo vadų neįsimintingumu ir demoralizacijos sekų sėjimu ir suardymu LSS apėjo Grigaitį, nuėjo prie ALTS organizacijos kuriai vadovavo dr. J. Šliupas, dr. K. Drangelis, adv. B. K. Balutis, adv. J. Bagdžiūnas-Borden, J. O. Širvydas, A. B. Strimaitis, V. K. Račkauskas ir J. Strimaitis, A. Blažys ir kiti.

Grigaitis su savo kolegomis, Bagočiu, Michelsonu, Naviacku, Gugiu ir kelėta kitų paliko "generalai" be armijos. Bet kaip jie pamatė po Vilniaus Seimo įsteigtą Lietuvos Tarybą savo vienninčius kartu dirbančius su dr. J. Basanavičiu ir A. Smetona, Petrapily ir Varoneže socialistus su kitų grupių—liaudininkais ir katalikais bei tautininkais, tada Bagočius ir kiti atėjo į Amerikos lietuvių bendrą darbą, tik Grigaitis su Michelsonu tarsi karštą bulvę nuriję tylėjo, pakeitė savo antipatiškos politikos gaires ir tylijo, arba ginčus su Pruseikos pasekėjais vedė, vėliau kitiems primeddami sulaužymą Markso socialistinių principų.

Amerikos socialistai ir komunistai pasivadine Pruseikos

lietuviai buvo neskaityti, mažą grupelę lietuvių, tatau jie nė gero nė žalos nepadarė vieningai Amerikos lietuvių veiklai. Vėliau kaip Leninas paskelbė pripažinimą teisės mažoms tautoms apsisprendimo, kurį sutapo su Woodrow Wilsono deklaracijos dėsniams, komunistai Pruseikos vedini nebuvo priešai Lietuvos nepriklausomybės. O kaip Lietuvos vadai ir Rusijos vadai susitakė, taikos sutartį Maskvoje pasirašė liepos 12d. 1920m., kaip Rusija pripažino Lietuvos nepriklausomybę, Pruseikos komunistai manė kad laikui bėgant jie sutaps su kitomis lietuvių politinėms grupėms Lietuvoje. Kuomet rusai ištraukė iš Lietuvos savo karuomenę ir Kapsuką priešaky jos buvusi Vilniuje, mūsų komunistų vadai, suprato kad Leninas, Čičerinas ir Trockis komunistams Rusijoje vadovavę atsisako Lietuvos pavergimo, panaikina carų imperializmą, tuomet buvo šansai sutapti komunistams su kitų lietuvių grupėms. Žodžiu, buvo šansai pasiekti visų lietuvių politinių grupių vienybės, atstatymo Lietuvos valstybės etnografinėse ribose, nuo rusų pripažintos sienos rytuose ligi vakaruose—nuo Malodečno ligi Tilžės, nuo Gardino ligi Joniškio. Tautinė vienybė turėjo šansus pasiekti pilnai nepriklausomos Lietuvos. Buvo šansai suvienyti visus lietuviškus kraštus į tautinę vienatę.

Kas Atsitiko Kaip Vienybė Suiro?

Lietuvos kuriamos valstybės ateitis buvo pačių lietuvių rankose 1920m. kuomet Lietuva draugiškai su Rusija užmezgė gerus santykius ir nustatė sieną labai teisingai. Liko sureguliuoti Lietuvos santykius su Lenkija ir Vokietija. Londone ir Paryžiuje bei Washingtone lietuvių rado palankumo, francūzų ir anglų vadai matydami lietuvių prisikėlusius iš grabo, stebėjosi jų vienybę, ryžtingą valią ir samoningumą politikoj, pradėjo žiūrėti į lenkų vadų propagandą kaip melą. Lenkijos vadai laikė Lietuvą dalimi Lenkijos, lenkai norėjo gražinti Lublino unijos gadinę, patys pradėjo svyruoti matydami lietuvių vienybę ir apsisprendimą būti nepriklausoma tauta. Kuomet Rusija atsisakė nuo Lietuvos, anglų ir francūzų vadai, kurie laikė Lietuvą Rusijos dalimi, pripažino Lietuvos nepriklausomybę de facto laukdami ligi valstybės aparatas bus sudarytas Seimo sušaukimu. Anglai ir francūzai padėjo likviduoti Bertomto ir Avalovo generolų vykdomą karą pabaltijos kraštuose.

Dėja, šiame momente kuomet reikėjo Lietuvai palaikyti vienybę ligi pilnai bus realizuota nepriklausomybė, ligi visų kraštų pasaulio valdžių bus pripažinta Lietuvos valstybė de jure, lietuvių vadai parodė partines tendencijas, norėdami suorganizuoti savo partijas ir paimti valdžią į savo rankas. Žodžiu, partiniai vadai dar nepasiekė užtikrinimo Lietuvos kuriamai valstybei pilno saugumo, neturėdami pilnai išvystytų santykių su savo kaimynais pradėjo vieni su kiais konkurenciją paėmimui krašto valdžios ir vairo į savo rankas. Tokio tikslo siekdami jie pasiskubino išskelti žemės nušalinimo reformos pravedimą, atėmimą žemės nuo dvarponių, tuo būdu liaudininkų ir krikšč. demokratų vadai tikėjosi patraukti bežemius ir mažžemius į savo partijas ir tapti krašto valdovais sekamais seimo rinkimais.

Čia susidarė nuomonių skirtumai, iškilo partiniai ginčai. Tautininkų vadai sakė, ypatingai, Drez. A. Smetona, kad nelaiskas apie tokias reformas kalbėti, kad šį klausimą reikia atidėti ligi Seimas susirinks, kaip bus sureguliuoti Lietuvos santykiai ir rubelžiai nustatyti su kaimyniškais kraštais. Panašiai pasisakė socialistai per lopus prof. Čepinskio ir Kairo bei kitų, kurie buvo suinteresuoti labiau miestų gyventojų o ne ukininkų piliečių patraukimu į savo partiją.

Paskubinimas žemės reformos klausimo iškėlimo nugazdino dvarponius, pastarieji lenkais save vadino, lenkiškai kalbėjo; jie gelbėdami savo dvarų žemę šaukėsi lenkus į Lietuvą, plėtojo pasaulį propagandą kad lietuviai eina keliais rusų—siekia įvesti komunizmą rėdą Lietuvoje. Šie gandai pasiekė vakarų Europą komunizmo Rusijoje išsigandusią. Anglų didikai, francūzų vadai su nepasitikėjimu žiūrėjo į Lietuvoje iškilusį radikalizmą, lietuvių glaudžius santykius užmegstus su komunistiška Rusija. Lenkijos vadai turėjo daug

Svarbus Pranėsimas Amerikos Lietuviam

KNYGA "KAIP JIE MUS SUŠAUDĖ"

Jau atspausdinta po antgalviu

"LITHUANIA UNDER THE SICKLE AND HAMMER"

80 puslapių, su paveikslais ir su Pulkininko Petruičio biografija ir su Lietuvos Istorija

KNYGA IŠLEISTA ANGLIŠKOJE KALBOJE UŽSISAKYKITE JĄ PLATINIMUI

Vienos knygos kaina \$1.00; 6 knygos už \$5.; 15 knygų už \$10.00

ŠTAI ČIA TOS KNYGOS TRUMPA APRAŠYMO SUTRAUKA:

Kurie skaitė Lietuvos Kariuomenės Pulkininko JONO PETRUIČIO aprašymą jo bausių pergyvenimų bolševikų enkavedistų naguose—kuris su šimtais kitų lietuvių buvo varomas iš Kaukalo kalėjimo iš savo gimtinio krašto Lietuvos į Rusiją nukankinimui ir sušaudymui, atsimate viską tą ką svetimi atėjūnai, užgrobę mūsų senąją tėvynę, pasiryžo su jos žmonėmis padaryti. Lietuvių tautos iškankinimas, išžudymas ir ištrėmimas į Rusijos gilumas yra jų tikslas, kas ir dabar panaujintomis pastangomis vykdoma, antru kartu Lietuvą okupavus.

Jūsų pareiga yra dabar imti ir platinti tą aprašymą tarp sąžiningų, padorių Amerikiečių, parodydami jiems kaip nekaltai lietuviai imta kankinti ir žudyti tų svetimų atėjūnų, kurie neturi jokios teisės į Lietuvos žemes ir jos žmones.

Platindami šią knygą tarp Amerikiečių mes sieksime tikslo rasti užtari-

mo Lietuvos žmonėms, nes sukliudinti svetimos propagandos kiti ir mano bolševikai atnešė pavergiamoms tautoms laisvę ir laimę.

Ta knyga tik apsakė tai ką bolševikų žudeikos enkavedistai darė su Lietuvos žmonėmis, ir mes privalome tielti jį savo geriems Amerikiečiams kurie tiki kariauja už tautų laisvę, žmonių neliečiamybę. Jie geriau suprass mūsų tautos nelaimę, tikrai rūpintis užtikrinimu visoms mūsų tautos laisvę.

UŽSISAKYKIT tos knygos kokių skaičius kokius galėsit išsipaulyti, platinti ir išdalinti žymesniems Amerikiečiams politikos vadams, mokslo darbuotojams ir įstaigoms kuriose galima platinti Lietuvai pritarimą ir pagalbą.

Su užsakymu siųskit pinigų. Vieną knygą gausit už \$1.00; 6 knygas už \$5.00; 15 knygų už \$10.00. Jūsų bas ir pasiaukojimas bus Lietuvai Tėvynei! Kreipkitės—

AMERIKOS LIETUVIS

14 Vernon Street

Worcester, Mass.

Mokslo Kampelis

RAŠO BITIS

Vienas iš daugelio gamtoje randamų įdomybių yra tai suakmenėjusių medžių girios. Jų randasi, kaip ant paviršiaus žemės, taipgi ir giliau žemėje, kurios beieškant žemėje įvairių metalų, mineralų, atkasama. Šale suakmenėjusių medžių, randama taipgi ir suakmenėjusių žemėje gilumoje įvairių augalų ir gyvulių kunių. Akmeninės anglis, kuriomis kurename pečius yra tai suakmenėję augalai.

Stori kauriosios žemės dalyse anglių sluogsniai perstato suakmenėjusias girias. Kelios tokios suakmenėjusios girios buvo atrasta Naujoji Scotijoje ant paviršiaus žemės; suakmenėję medžių kelmai, nuo 6 iki 8 pėdų aukščio ir keturių pėdų storio, vienas medis buvo rastas net 25 pėdų aukščio — kelmas pavirštes į akmenį.

Tokių suakmenėjusių medžių buvo rasta ir Francijoje. Anglijoje vienoje vietoje buvo rasta

net 73 suakmenėjusių medžių kelmai su šaknimis žemėje; nulūžę medžiai, vienas iš jų net 30 pėdų aukščio, visi pavirtę į akmeninę anglį.

Žymi grupė suakmenėjusių medžių randasi Kalifornijoje, nekurie net 12 pėdų storio. Kiti Yellowstone Parke, kai urie visai tiesus medžiai, nors pavirtę į akmenį. Nepaprasta tokių suakmenėjusių medžių giria buvo atrasta Arizonos valstijoje, išimnėte po plačią apielinkę, kaurie net 6 pėdų storio.

Tokie medžiai dažniausia randami valkaniskose apielinkėse ir apėjama, kad prie jų suakmenėjimo prisidėjo karšto vandens, išeinančio iš vulkanų, veiksmas, kurs išėmė iš tų medžių organiskias dalis, o jų vieton įvarė titnagžemės — (silicos). Kaikuriais atvėjais medžiai tapo pavirštyje kietą įvairiaspalvį putnagą, iš kurio galima padaryti įvairius pagražinimus.

itakos Londone ir Paryžiuje laimėjo, Pilsudskis su savo didikaiis pasinėti lenkų kariuomenę Želegowskio vadovaujamą į Lietuvą, atsisakė derėtis ir taikintis su Lietuva. Pesekmės lenkų okupacijos Vilniaus krašte buvo skandalingos. Demoralizacija pasireiškė Lietuvoje ne tikai delvidaus krašto politikos bet ir su užsienio kraštais. Nutruko lietuvių derybos su vokiečiais delsienos nustatymo, vokiečiai pasinaudojo lietuvių vadų klaidomis, francūzai ir angliai remdami lenkų politiką atsisakė pripažinti Lietuvai Klaipėdos ir Tilžės kraštus. Vokiečiai raminosi, džiaugėsi, atsisakė nuo derybų.

Rusija revoliucijos suardyta, kovojanti viduj su Denikino ir Kolčako armijomis nepaisė kas dedasi Pabaltijoje, arba, nenorėjo kištis kuomet jį nepriimama į Tautų Lygą, neigiamą vakarų Europoj ir boikotuojama. Lietuva tapo atskirta nuo Rusijos lenkų okupacijų, grėšė jai Lenkijos pavojus. Bet ir tame momente Lietuvos sroviniai vadai nesuvienijo ir nesiliovė propagavę žemės reformą, nesulaukė nuo ginčų ir antipatijos. Tame krizės momente pasireiškė nuomonių skirtumas tarp Amerikos lietuvių srovinių vadų, silpnėjo vienybė. Kunigai tapo nesukalbami.

Smetona eidamas pirmojo Lie-

Kad Mes Neužmirštumem

Vienas po kito išmiršta broliai lietuviai, Taip greitai mūsų eilės retėja! Regis tik vakar dar mes buvom ateiviai, O šiandien — kapai tiktai didėja.

Jie visados buvo taip mielaširdingi, Kaupini meilės deliai kitų— Darbuose Tėvynės taip gausūs, galingi, Kad tik brolių laisvė neprazūtų.

Ilsėkitės priglauti laisvos žemelės, Nors ir taip toli nuo Tėvynės, Verkia jusų vaikai, broliai ir sesutės, Kad nebematėt laisvos gimtinės.

Vis šaltą kapą bučiuos saulės spinduliai, Giesmes sugiedos vėtros šiaurinės, Saulei leidžiantis pakils stulpai auksiniai, Jums naktų mirgės žvaigždės sidabrinės.

P. AUKSTIKALNIS

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, viesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.

(Antanas Duda, Sav.)

12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

PROGOS

Rašo S. BUGNAITIS

...pavienis žmogus, taip ir...
 ...kurį sudaro pavieniai...
 ...toliai gyvena, toliai...
 ...savyje norą, pasiryžimą...
 ...ir kovoti su gyvenimo...
 ...Tas darbas ir pasi...
 ...kovoti su gyvenimo...
 ...turi eiti sulig tikro...
 ...plano. Jei kova ir dar...
 ...vedamas sulig to pla...
 ...jis vieton naudos, gerbu...
 ...nuostolius, sunaikini...
 ...mirtį.

sugrįžo, tai ne tik, kad jį atgal
 priėmė, kaip savo sunų, bet
 dar jam puotą iškėlė. Dievas yra
 tasai Evangelijoje aprašytas Tėvas,
 mes žmonės esam Jo vaikai.
 Kiekvienas iš mus gavome tą
 dalį brangaus dvasinio turto, ku-
 riuomi yra tikėjimas. Jei mes tą
 tikėjimą įvertiname ir sulig jo
 nurodyti mokslo gyvename bro-
 liškoje taikoje, melėje, tai mes
 galim sukurti sau ramų laimin-
 gą gyvenimą. Jei mes to turto
 nebranginame, jį pametame, tai
 kenčiame dvasinį skurdą, alkį,
 tarnaujame pragaro tamsybių
 valdovui, šeriamo jo puikybės,
 paveldo, neapykantos kiaules ir
 patys mintame jį ėdalu. Gy-
 vendami puikybės, paveldo, ne-
 apykantos atmosferoje patiriame
 dvasinio skurdo, alkio tarp sa-
 vos besikivirčdami, besizudy-
 dami, o tas sunaikina ir medžia-
 ginio gyvenimo gerbuvį. Taika
 ir ramybė gali tikrai įvykti pa-
 saulyje, sugrįžus žmonijai at-
 gal prie Dievo, priėmus Jo nuro-
 dytą gyvenimo planą. Tad tikė-
 jimas į Dievą ir laikimos Jo nu-
 rodyto mokslo yra tas tikras
 ginklas, kuriuomi galima nuga-
 lėti gyvenimo kliūtis ir sukurti
 laimingą, ramų gyvenimą.

Dangiškasis Tėvas su ištiesto-
 mis rankomis laukia savo vaiku,
 tai yra mūsų visų prie Jo sugrįž-
 su tikru džiaugsmu. Susivieni-
 tant. Sugrįžus Jis mus priims
 ir atleis kaltes. Susivieni-
 ję su savo Tėvu jausime savo
 dvasioje didelę linksmybės -
 džiaugsmo puotą. Jei mes išmė-
 tume savo gerojo Tėvo mums
 duotą turtą — tikėjimą negyve-
 name sulig Jo nurodyto plano,
 tai ir nerugokime, jei kenčiame
 dėlto nelaimes.

S. Bugnaitis

ANTRASIS PASAULINIS KARAS PRAUŽĖ

Antrasis Pasaulinis karas Eu-
 ropoje praužė. Praužė palikda-
 mas visas Europos tautas labai
 skaudžiai sužalotas. Jų tarpe ir
 lietuvių tauta atsidadurė mirties
 prieglobsty, kaip kad ir visos
 kitos tautos. Bet, deja, kai ku-
 riams tautom yra proga naujai
 atsistatyti iš po karo griuvėsių.
 Vienok, lietuvių tautai grėšia
 raudonojo slobino mirties vysty-
 klai—netenka ir po šiai dienai
 Laisve džiaugtis.

Kitataučiai deda visas jėgas
 kaip tik greičiau savuosius nuo
 pražuties išgelbėti. Tą gerai per-
 matydami, šiandien, pasauliui
 mylinčiam Laisvę sako: "Vienas
 luciperas pribaugtas; antras Lu-
 ciperas įgavęs drasos vėl mojai
 dar puikesnę kraujo puotą su-
 rengti"... Tam pilniausiai įrody-
 ti—užimti kraštai, kurie šian-
 dien randasi raudonųjų "rojų"
 visakuom aprupti nuo galvos
 iki kojų?! Bet-gi vis randasi ir
 tokių, kurie mėgina save apgau-
 dinėti ir laukia negirdėto pasau-
 lio stebuklo iš raudonųjų lucipe-
 ro... Tiesa, tie vyrai laukė vo-
 kiskiojo lucipero irgi... Dėja, tu-
 rėjo milijonus turtų ir gvybės
 aukų užstatyti iki buvo pasiūtą
 istorijos lape. Dabar ir'vėl jie,
 nepasimokinę, geidžia raudonųjų
 azijatiško lucipero norus kiek
 švelninti... iki pasijus, kad "Ta-
 varšė" luciperas jau į raudonas
 erdves žygiuoja... Faktas tikras
 ir nesugraunamas!—"Tavaršė",
 pilniausiai derinasi su pačia gy-
 venimo liga, t.y. kur vėliau sa-
 vaimė pasivirtins tas—ar kam
 bus malonu ar ne.

Kaip minėjau, kad pražutis
 palietė visas tautas, tai yra blo-
 giausiai toms tautoms kurios
 esą raudonųjų draugų vergijoj.
 Taip ir pasiliks tol, kol joms ne-
 teks nusikratyti. O podraug ir

lietuvių tauta patekusi raudon-
 jų rojuje ir tik laukia progos ro-
 jus "draugus" iškrapštyti.

Lietuvoje mūsų tėvai, broliai,
 seserys, giminės ir pažįstamieji
 žmonės jų negali ir negalės iš-
 prašyti be pagelbos iš tautiečių
 svetur apsigyvenusių. Šis didis
 ir sunkus darbas tenka Laisvės
 valstybėse gyvenantiems lietu-
 viams. Kita, čia mums negana
 veikti vien tik lietuvių tarpe, bet
 reik sparčiai organizuotis pa-
 tiems ir stot su kitomis Tauto-
 mis prieš visų bendrą priešą. O
 kaip tik bendrai veikiant vi-
 siems prieš raudonuosius—mes
 laimėsime greičiau negu atskirai
 dirbdami. Ir laimėsime tikrai!

GILUS IR RIMTAS DARBAS

Š. Amerikoje yra didžiausia
 lietuvių kolonija pasaulyje. Mes
 turime daugybę organizacijų,
 draugijų, klubų ir t.t. Beto, šios
 organizacijos didelės ir gan dru-
 čiai laikosi savo sryty kiekvie-
 na. Todėl, net ir kitataučiai mu-
 sų nepalankia esmėje; bet visa
 beda, kad esame silpnutėliai ku-
 dikiai—politinių partijų "molio
 motiejukai", t.y. kas link bend-
 rų interesų bei planų išvien vei-
 ti tą patį ką mes visi darome —
 bet darome atskirai. Tas pasi-
 rodo, kad mes esame pasisavinę
 svetimųjų principus nuo senovės
 ir net vieni kitus "basliu" van-
 jame. — Krikdemas, socialistas,
 fašistas ir vien tik velniai žino
 kokiais kitais įrankiais apsiar-
 vavę.

Turime mes ir tokių žmonių
 apščiai, kurie esą dideles pinigų
 sumas išieškoję įgytąjam moks-
 lui... Tas labai malonu matyti ir
 negalima ką nors prieš primesti
 —mokslo žmonės. Dėja, tik "bri-
 sas" juos tampo su tomis susmir-
 dusiomis politinėmis partijomis.
 Kiekvienas toks apsirietis vis rė-

A. A. D-RAS JUOZAS JONIKAITIS

Kuone kiekvienam iš mūsų,
 lietuvių, paskutiniaisiais metais te-
 ko buti daugelio mirėčių artesniu
 ar tolesniu liudininku. Vos
 spėji palaidoti vieną savo drau-
 gų ar bičiulų, žiūrėk, likimas į
 amžinybės glėbį jau paėmė kita.
 Štai vos prieš kelias dienas mes
 palydėjome į kapus mūsų visų
 prietelį ir draugą, daktarą Juo-
 zą Jonikaitį. Mūsų visų — ka-
 dangi velionis daktaras visiems
 lietuviams ir net nelietuviams
 rodė savo gilią ir gerą širdį. Šios
 jo vertingos ypatybės dėlai net
 ne jo pažiūrų žmonės daktarą
 Juoza Jonikaitį mylėjo ir gerbė.
 Šito dėlai jo staigi ir netikėta
 mirtis visus apgaubė giliu, ne-
 diilstančiu sielvartu.

Tačiau didžiausią nuoskaudą
 daktaro Jonikaitio mirtis uždėjo
 lietuviams patrijotams. Ne tik
 dėlto, kad jis buvo neilstantis
 kovos už Lietuvos laisvę dalyvis,
 bet ir dėlto, kad, ilgus metus iš-
 gyvenęs vandenynu nuo gimto-
 sios šalies atskirtoje Amerikoje,
 daktaras Juozas Jonikaitis išli-
 ko toks pat lietuvis, kokiu jis bu-

tu buvęs, jei savo tėvų žemės
 jis niekuomet nebūtų palikęs.
 Kaip taurusis metalas neribotą
 metų skaičių išlieka nepakfęs
 skirtingose klimato ir atmosfe-
 ros sąlygose, taip tikra lietuviš-
 ka siela, kurion pasaulio dalin
 jai bebūtų lemta nuklysti, nie-
 kuomet nenustoja savo lietuviš-
 ko charakterio.

Daktaras Juozas Jonikaitis bu-
 vo šypsenos žmogus. Taip buvo
 todėl, kad jis visame kame sten-
 gėsi išvelgti gera ir tikėjo į vis-
 ko gerą pabaigą. Užtat visi, ku-
 riams teko pažinti velionį dak-
 tarą, jautė jame ypatingą, ma-
 loniā šilumą. Man neteko buti su
 velioniu jo mirties valandoje,
 bet aš esu tikras, kad ir į dausų
 kelią jis įsuko šypnodamas.
 Tepriglaudžia Visagalis maloni-
 niai jo skaisčių sielą. Gies, liu-
 dėdami mūsų baltaplaukiu,
 besišypsančio draugo ir lenkda-
 mi galvą prie jo naujai suploto
 kapo, eikime tuo šviesiu žmoniš-
 kumo keliu, kuriuo nužymėtas
 visas velionies daktaro gyveni-
 mas.
 Julius Smetona

...Dangus griuva, bėkim...
 bėkim"... Kad jau juos ir Per-
 kunas trenktų!

...Toks mūsų silpnumas politi-
 kos reikaluose sveikai orientuotis
 —nieko gero mums ir Lietuvai
 nedavė kada nors ir to labiau ne-
 gausime ateity. Politinių parti-
 jų rietenos — kudikių malonus
 žaislas. O kada kudikiai išauga,
 tai jie žaislelius atiduoda mamų-
 tei... nes žmogus subrendęs, nei
 jokiu būdu vaikystės žaislais nei-
 švaisčius.

—Tautos visuomet išlieka tik
 tos sveikos, kurios yra pasirėmę
 kuo mažiausiai polit. partijomis
 ir nesipraktikuoja "izmų" teori-
 jomis pačiam šalies bei valsty-
 bės tvarkyme. (Čia nieko ben-

dra nėra su toms tautoms, ku-
 rios žvėrių principus paveldėję.
 Pavyzdžiui, katinas pelę visuo-
 met smaigia—ar jis yra sotus
 ar ne. Ir aptingęs, tai nuošaliai
 išvirtęs guli).

Matote, kad kaip suaugęs žmo-
 gus kratosi žaislų ir saldai-
 nių gavęs nedžiugauja, bet ieš-
 ko pačios esmės suaugusiojo gy-
 venime. Taip tauta—jos buvis
 yra nekunkuliuojančios politinės
 partijos, bet pati esme tautos.
 Ir šiandien kiek mes turime vi-
 sokių "izmų", tai tik yra žmo-
 gaus supuvęs, filosofinis išve-
 džiojimas. Pavyzdžiui, jeigu
 kuri valstybė dorai tvarkosi ir
 joj yra geri keliai, kraštas in-
 dustrijos ar agrikulturno sryty
 išaugęs, žmonės visi puikiai gy-
 vena ir t.t.—nėra joks nuopel-
 nas "izmas". Faktas—orlaiviu
 skrisi, busu važiuosi, mašina
 dirbsi ir t.t.—joks politinis "iz-
 mas". Ar yra dabar suprantama?
 Ne, gerai... Ar kur pasauli-
 y, kokioj nors valstybėje, "iz-
 mas" yra pastatęs aukštą mūrą
 civilizacijai? Paieskokite!

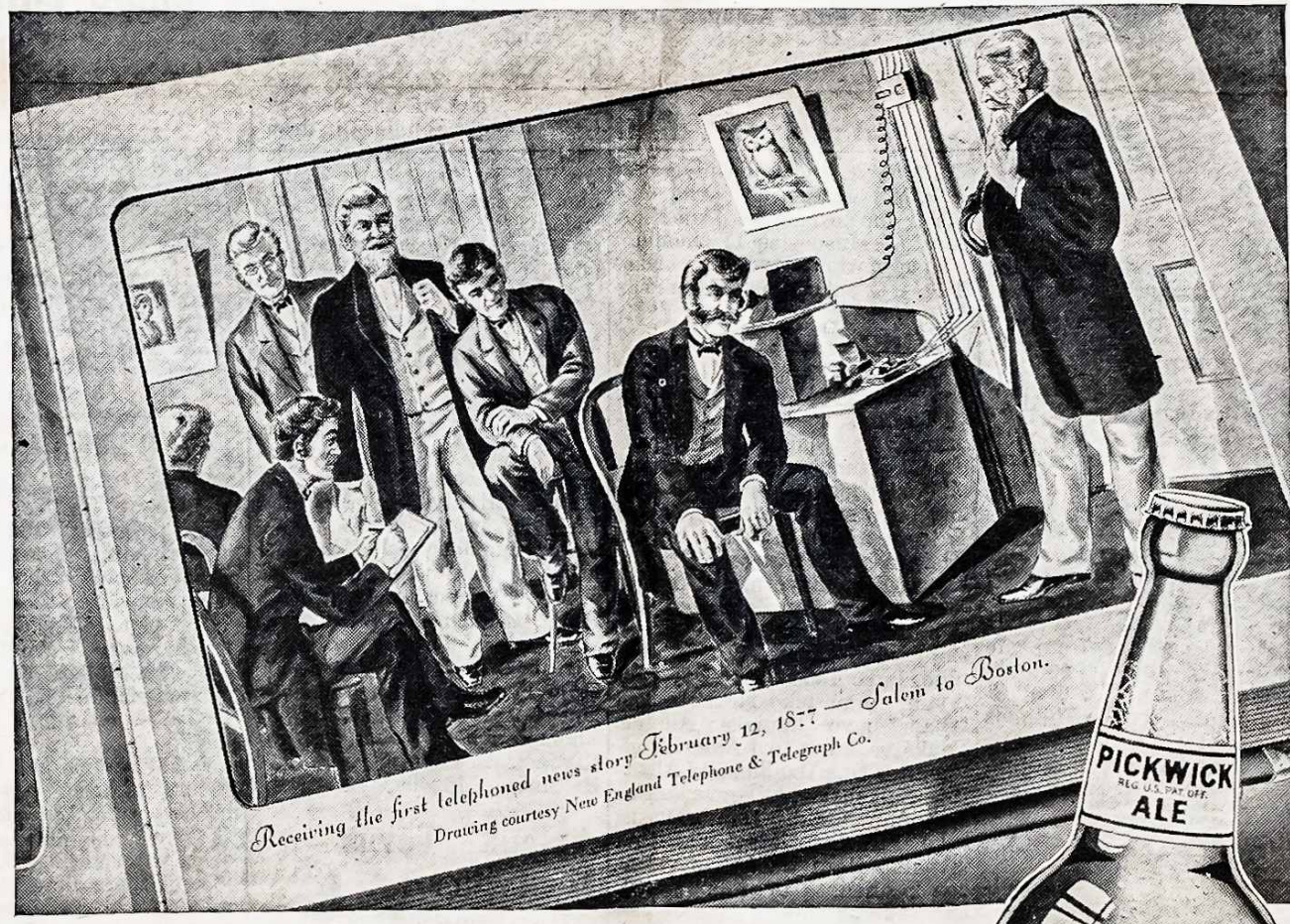
...Taigi, kad viskas eina pa-
 grindiniu gyvenimo dėsniu, tik
 žmogus klaidžioja ir žalos sau ir
 kitoms skaudžiai pridaro dar
 daugiau kaip pats gyvenimas
 jį apdovanoja. O pats "izmų"
 vartojimas yra pasaulio tautų
 šunvotės kune. Dabar, manau,
 kad yra visiems mokytiems žio-
 liams suprantama ir visai aišku
 apie pačius trukumus...

—Tat ar neverta kraytis "iz-
 mų" bei šunvočių, kurios ir lie-
 tuvių tautą taip skaudžiai ka-
 muoja? O tai nebus taip baisu,
 kaip tai: "Dangus gruva bėkim...
 bėkim!"...

Š. Am. lietuvių išeivijai—or-
 ganizacijoms, draugystėms, klub-
 bams ir bet kokiam susiburime
 esantiems lietuviams pravartu
 butinai rasti išeitis ir stoti į
 vieną sąjungą. Ta sąjunga turi
 išdirbti planus kaip kad galėtu-
 me bendrai raudonajį "draugą"
 iš Lietuvos iškrapštyti. O "ta-
 varšė" matydama mūsų nenu-
 galimą valią—jis su mumis skai-
 tysis rimtai ir neš savo "kulda-
 šius" į Maskvą.

Artimiausias kelias, tai yra
 L. V. S-ga.

Kitas rimtas faktas—A. L. T.
 Ir šios abi organizacijos yra
 viena ir ta pati organizacija, tik
 politiniais sumetimais pastaroji
 spardosi. Tą darbą kurį dirba
 abi atskirai—bet tą pat, tai ga-
 lima visai lengvai dirbti išvien
 net nekenkiant polit. partijų
 principams. O kada Lietuva vėl
 bus Laisva, tai nepamirškite ma-
 neš matyti... Tad pasistengsiu
 jumis visus politiniais saldai-
 niais pavaišinti. Neuzmirškite!
 L. V. S-gos 10-tas skyrus,
 Dzukų Jonas.

IN 1870

kai buvo įkurta Haffenreffer & Co., Inc., jūs negalėtumėt tele-
 fonuoti. Tiktai 1876 m. kovo 10 d. Alexander Graham Bell per-
 siuntė telefonu privatinį pilną sakinį: "Mr. Watson, come here,
 I want you."

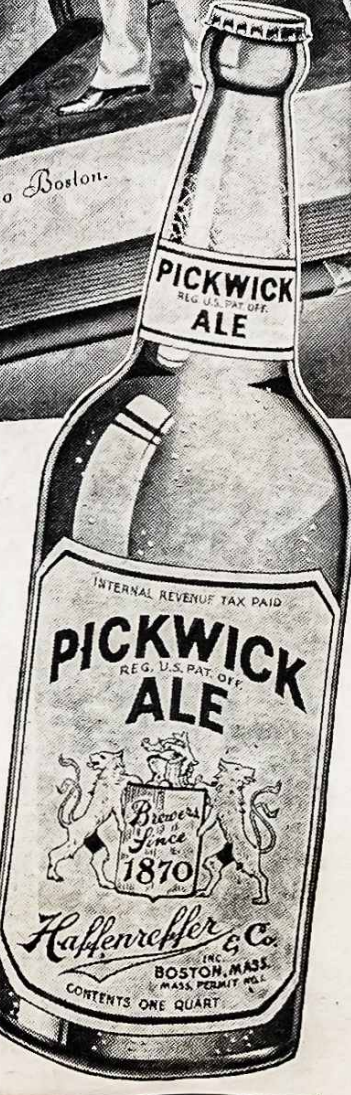
IN 1945

telefonas yra vienas iš butiniausių pasaulio priemonių. Šiandien
 bet kurio 525,000 Bostono telefonų galima pasiekti tolimiausių pa-
 saulio kampą. Haffenreffer & Co., Inc., ką gamina PICKWICK
 ALE, su laiku taipgi išaugo ir užima žymią vietą tarpe Amerikos
 didžiausių bravarų.

Septyniadsimt Penkių Metų Sukaktis

HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

DISTRIBUTOR
KENMORE PRODUCTS CO.
 21 BRIDGE STREET, WORCESTER, MASS.

LIETUVIAI!
 AMERIKOS LIETUVY!
 SKAITYKIT IR PLATINKIT

LIETUVOS TREMTINIŲ LAIŠKAI SAVO GIMINEMS WORCESTERY

Regensburg, Germany
5-7-1945

Antanui Bazikui,
Stanislavui Mancevičiui
ir Marytei Kiškienei —

Mylimas Antanuk, mylima Maryte ir Dėde Mancevičius: Tai greičiausiai tyruose šaukiančio balsas. Aš rašau ne iš savo brangios tėvynės Lietuvos, bet iš amžino mūsų buvusio priešo Vokietijos. Aš manau tau ir kitiems aišku daugiau negu reikia kodėl aš esu Vokietijoje? Mūsų brangią tėvynę Lietuvą antrą kartą užplūdo "raudonasis maras" — bolševikai, kurie vos per vienus metus, išžudė dešimtis tukstančių žmonių, o kiek dabar žuvo žmonių nuo antro įsibrovimo negaliu pasakyti kiek, bet greičiausiai dar daugiau.

Nors Vokietija jau sumušta, bet tėvynėje tebėra bolševikai pas kuriuos grįžti neįmanoma. Vokietijoje gyvenu jau septyni mėnesiai, gražiam Bavarijos miesto Regensburge. Nuo Šveicarijos ir Italijos maždaug 200 km., o nuo Prancūzijos 240 km. nuo Lietuvos 1500 km. Amerikos armija užėjo į šią miestą, tikriau sakant, išlaisvino mus po smarkiųjų mušnių balandžio 26-tą. Nuo bombardavimų iš oro ir nuo mušnių mieste esu sveikas ir ne-suzuistas.

Kiek teko vargų vargelius iškentėti keliaujant iš Lietuvos čia sunku aprašyti. 500 km. ėjau pėsčias ir tik paskui traukiniu per Berlyną atvykau Regensburge, Bavarijoje. Čia žinoma tuojau pradėjau tarnauti vienoje elektro technikos laboratorijoje kaip elektro technikas inžinierius. Darbas buvo begalo varginantis ir įtemptas ir svarbiausia mažai pavalgius. Duonos gaudavau mėnesiui vos 5 kg, taip kad per 9 dienas galima lengvai suvalgyti. Dabar taip pat vargas bausis, negalima gauti nieko iš maisto nusipirkti, kas bus toliau neišku.

Tavo brolio likimas tas pats. Važiavome kartu, paskui jis kaip nevedęs atsiskyrė ir išvyko į Dresdeną. Taip iki šiol neteko sužinoti, kur jis yra kaip gyvena. Manau dabar gal pavyks kaip nors surasti. Mano tėvai ir tavo liko Lietuvoje, koks likimas jų, jokių žinių neturiu.

Šio laiško tikslas — kelionė į Ameriką. Jeigu tu gali sudaryti sąlygas ir atsiųsti laivakortes man ir žmonai ir Kazimierui, tai tu arba Marytė su dėde Mancevičium, del Dievo meilės gelbė-

IEŠKAU

Viktora ir Antano Jasiukonius, kurie gyvena Detroito. Jų sesuo gimusi Pittsburgh, Pa. Prašome atsiliepti ar apie juos žinantieji pranešti: M. Kiškis, 126 Endicott St., Worcester (4), Mass. Turiu žinių nuo jų sesers ir švogerio iš Vokietijos.

AR JUMS REIKIA

PINIGŲ

Jeigu Jums reikia pasiskolinti taip darykite už pigiausią kainą

You Get	12 Monthly Payments	Cost to You
\$100	\$8.83	\$6.00
200	17.66	12.00
300	26.50	18.00
500	44.16	30.00
1000	88.33	60.00

Palyginkit šitas mokestis su kitomis šios žemos mokestys jima visą nuosimti ir gyvybės apsaugą apsaugą taip pat.

Nėra Mokestis Ištirninėjimui Pasirašytojų paprastai nereikia

WORCESTER COUNTY TRUST COMPANY

16 Franklin St. and 57 Pearl St. Kostriemųjų Automobilių Pastatymo Skyrių arba bile vieną iš mūsų Apskritis Ofisų.

"Vietą Pasiskolinti"

kit! Mano žmonos yra du broliai Amerikoje, Detroito mieste. Jų pavardės Viktoras ir Antanas Jasiukoniai (Jasiukonis). Mano žmona Jasiukonytė Pranė gimusi Pittsburgho mieste Pensylvanijos šteite. Pasiųskite pasiteiravimą į Detroitą, kur jie randasi, nes gatvės žmona nežino. Skubėjome bėgti nuo fronto ir bolševikų, kad nę į galvą ne atėjo adresų pasiimti. Jeigi galėsite nuvykti į Detroitą arba pasiųskite adresų biuran užklausa, kur jie yra ir parašykite paskui laišką jiems, kad jų švogeriai ir sesuo gyvena šiuo adresu ir šaukiasi pagalbos. Deutschland, Ostbayern, Regensburg, Wytelsbachenstr. Nr. 10, 11 stoch. Tada jums pigiau kainuos viską sutvarkyti. Darykite paskutinius žygius mus iš čion išvaduoti, nes su maistu tikra katastrofa. Du mėnesius aš dar galiu kaip nors išsiversti nemiręs, bet vėliau tikras pragaras. Beto, visi lietuviai nuo darbo atieisti, taip kad išviso gyven-ti neįmanoma. Lietuvių pabėgėlių nuo bolševikų į Vokietiją yra apie 300,000 (tris šimtus tukstančių.) Visokio plauko žmonių. Inžinierių, daktarų, valdininkų, ukininkų, darbininkų, moterų ir vaikų.

Laiškas Juliui Kiškiui, Worcester, Mass.

1945/5/10

MIELAS BROLIUK!!

Aš jūsų brolis Antanas randausi Vokietijoje užimtoje srityje amerikony armijos. Gyvenu Bavarijoje Ingelštato mieste, lietuvių lageryje. Gyvenimas blogas, nes neturiu rubų apsiavimo ir t.t.

Apie namiškius nieko nežinau, nes kaip Vokietijoje gyvenu jau daugiau metų, t. y. 13 mėnesių. Visus metus vargau kariuomenėje, buvau Lenkijoje, išsidžiau po visą Vokietiją. Vladas taip pat buvo kariuomenėje, jis visą laiką gyveno Berlyne ir kada priartėjo frontas nebegavau laišku, nežinau kur jis randas dabar. Taigi liudnas gyvenimas, bet ką padarysi. Dabar mes pasiliekam gyventi Vokietijoje iki tvarkos. Vėliau kada pradės veikti Raudonasis Kryžius, iškos giminės ir žinoma kas turi Amerike giminių, tas galės važiuoti pas juos.

Taigi broliuk! jeigu randiesi dar savo senoje vietoje, aš manau kad man kaip nors padėsi.

Laiškas Rašytas A. Pauliukonių Šeimynai, Worcester

Vokietijoje,
5-8-1945

Brangieji:—

Jau savaitė kaip mus išvadavo amerikiečių kariuomenė. Suradome vieną ypata, kuris sutiko mūsų šį pirmąjį laišką persiusti oro paštu į Ameriką.

Nežinome, koks bus mūsų likimas. Jei Lietuvoje liks rusai ar bolševikai, nieks nemorime vėl į ją grįžti. Tuo atveju, jei buti galima, prašytume padėti įsikurti Amerikoje arba Kanadoje.

Čia Vokietijoje yra šie asmenys: Jono Pauliukonio iš Jurgėrių žmona (mano motina) Magdalena Pauliukonienė su sūnum Jonu, jo žmona ir vaiku, taip pat su švogerių šermukšniu ir jo 3 vaikais. Ir Petras su manimi, Jono vaikai. Tėvuko, Onutės, Juliaus, Juozuko likimas nežinomas. Jie liko Lietuvoje. Tėviškė visa vokiečių sudėginta. Žmonės šnekėjo, kad ir Tėvukas žuvges. Mėšliai liko namie. Jau nieji Gražuliai pasitraukė į Vokietiją, kur nežinau.

Norėčiau gauti adresus prof. K. Pakšto, rašytojo A. Vaičiulio, ir kun. J. Prunskio (dirba "Draugo" redakcijoje).

Gal butų galima taip padaryti: atsiųsti į čia angliškai raštą, kad turju giminių Amerikoje, kurie kviečia visus atvykti. Jei tik Lietuvoje bolševikų nebus, visi grįšim į Lietuvą. Aš dirbau

Pristatom! Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymai

Edward Yanover's
PACKAGE STORE

Užlaiko Visokius Alkoh. Intus
Gėrymus, Lietuvišką Valstybinę
Degtinę, Vyną ir A'ų

278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3381

ras. Beto, visi lietuviai nuo darbo atieisti, taip kad išviso gyven-ti neįmanoma. Lietuvių pabėgėlių nuo bolševikų į Vokietiją yra apie 300,000 (tris šimtus tukstančių.) Visokio plauko žmonių. Inžinierių, daktarų, valdininkų, ukininkų, darbininkų, moterų ir vaikų.

Maryte ir Antaniuk, darykite ką galite, aš atsilyginsiu Jums nuo širdies su procentais. Aš manau, kad inžinierius Amerikoje gali gauti darbo su geru atlyginimu.

Šitą laišką veža vienas buvęs Prancūzijos belaisvis Regensburge į Prancūziją, o iš ten į Ameriką. Pas mūsų kol kas jokio pašto, nes kol kas karo laukas. Aš manau po mėnesio paštas pradės veikti, kad galite drąsiai rašyti šiais adseais: Regensburg, Taubengaschen Nr. 2, bei Frau Weber. Deaulchland oder Germania, Ostbayern.

Antras adresas: Inž. Paul Čečkaskas, Regensburg, Wytelsbachenstr. No. 10, 11 stoch. b/ Fr. Zapf. Germania, Ostbajern. Laukiu greito atsakymo. Bučiuoju su tikru ilgesiu. Tavo brolis, Povilas Čečkaskas.

Lietuvą mes negrįšim tol kol rusas mindžios jos žemę. Tėviškėje aš manau dabar beliko vien akmenys ir griuvėsiai.

Šiaip nieko daug nerašysiu, nes rašimo galo nebus.

Mat šiandie sutikau lietuvių Amerikon armijoje. Taigi jis savo antrašu persius jums. O atgal tai rašykite per Raudoną Kryžį. Ir dar mėginkite rašyti šiam kareivėliui, jis man perduos, nes aš jį sutinku dažnai.

Aš esu baigęs amatų mokyklą, toliau mokytis, jau nebuvo galima, prievarta buvom paimti, kitaip sakant, banditišku budu iš-tremti iš tėvynės. Mums iš-juozant iš Lietuvos, namiškiai buvo sveiki ir gyveno neblogiausiai. Aš irgi pakol kas sveikas, tik nusimines ir laukiu pats nežinodamas tikro gyvenimo normalumo. Taigi baigdamas šį laišką dar prašysiu, jeigu bus galima, tai kaip nors padėk sutaisyti klaidingas vėzes ir įstatyti naujas.

Tuo ir baigiu. Šimtą kartų bučiuojantis, brolis Antanas, Jūsų veida.

Sutiko Lietuvių Tremtinių Vokietijoje

Technikas Feliksas Dambrauskas, vienintėlis F. Dambrausko sunas, dar tik sugryžo iš Vokietijos. Jisai papasakojo, kad buvo su Suvienytų Valstijų Pattono armija pasiekęs net iki Klaipėdos ir Palangos. Vėliau, kada užėmė Bayern, Vokietijos miestą, teko jam ilgai ten buti ir sutiko su daug lietuvių tremtinių. Toj vietoj, kaip jis sužinojo, buvo 1500 lietuviškų šeimynų. Jam teko sužinoti, kad tenais buvo kunigas Adolfas Paukštys, kuris turi Amerike giminaites Oną Danilienę ir Albertiną Salkauskienę, gyvenančias Baltimore, Md. Dambrauskas sakė, kad tremtiniam leidžiama iš namų išeiti tik kelias valandas kasdien. Į tą laiką jie tik gali ieškotis kuro ar maisto. Jų visų padėtis yra labai varginga ir beveik iš niekur negauna pagalbos.

Viešnia iš Baltimore, Maryland

Ona Laukienė iš Baltimore, Md., pereitą savaitę buvo Worcester, apsisotoje pas J. Krasinkus. Ji atvežė "Amerikos Lietuvio" prenumeratos atnaujinimą nuo Jono Galinaičio (Galucia) iš Baltimore ir pati užsirašė Worcesterio laikraštį. Ponia Laukienė atlankė visas Worcesterio lietuvių įstaigas. Viešnia pakely į Worcesterį sustojo East Hartford, Conn. aplankyt p. Gerbutavičius ir Thompsonville, Conn. pas p. Kvajauskus. Viešnia sugryžo į Baltimore, Md., liepos 10-tą d.

Aplankė Tėvus Montvilus

Ona (Montvilaitė) ir jos vyras Juozas Matijošaičiai iš Waterbury, Conn., pereitą savaitę lankėsi Worcester pas tėvus K. Montvilus. Nors čia gimė, bet juodu įdomajasi lietuvių veikimu ir skaito lietuviškų laikraščius. Butų gerai, kad butų daugiau kaip Ona ir Juozas Matijošaičiai.

Atostogavo Pas P. Laukaičius Spencery

Katarina Staigvilienė iš Philadelphia, Pa., svečiavosi pas Elena Šaurienę, Petrą Kvetkauską, ir p. Petrą Savičką, jos žen-tę ir dukterį Savickienę Worcester. Ji čia atlankė taipgi gerai žinomus biznierių Kazimierą ir Magdalena Grigaičius. Ji per vieną savaitę atostogavo pas p. J. Laukaičius, ukininkus, Spencery. Dvi savaites išbuvusi Worcesterio apylinkėje, viešnia sugryžo į Philadelphia penktadienį.

Stuba Ant Pardavimo

Penkių kambarių namas, visi patogumai; trijų aukštų. Svariai išstaisyta. Kaina prieinama. Savininkas gyvena ant trečio aukšto. Galima matyti bile kada. 82 Ward gatvės, Worcester, Mass.

VAIKUČIO VINCENTO MOTIEJAČIO GABUMAI

Vienuolikos metų amžiaus Vincentas Lawrence Motiejaitis, Agotos ir Vinco Motiejaičių sunas, gimė ir augo Worcester. Nuo pat jaunystės buvo linkęs ir turėjo didelį patraukimą prie muzikos ir dainų. Sulaukęs penkių metų amžiaus, pasirodė scenoje ir sudainavo lietuviškas daineles, "Vilniaus Kalneliai," "Trys Mergelės ant Kalnelio," kurios iššaukė didelį pagyrimą. Nuo to laiko, Vincentas dar daugiau pamylėjo muziką ir lavinosi su didesne energija ir toliau. Budamas šešių metų, pasigirdo jo pianu skambinimas per radio bangas, iš stoties WORC, kovo 16, 1945 ir jis išpildė savo užduotį kuo geriausia. Gruodžio 21-mą, 1940 metais, buvo pakviestas į kontestą, stoty WORC ir laimėjo pirmą dovaną už pas-kambinimą "Beautiful Blue Danube" ir dainavimą "Silent Night" pats sau akompanuodamas. Kovo 8-tą, 1941 metais turėjo išbandymą ir skambino kelis kartus radio stoty WTAG. Šiais metais, kovo 3-čią, Vincentas Motiejaitukas dalyvavo konteste, stoty WAAB su dainomis "Mamytė," savo pačio kompozicija, ir S. Fosterio "Old Folks At Home," už ką laimėjo pirmą dovaną. Birželio 9-tą, 1945 jis pasirodė konteste kaip pianistas, stoty WAAB ir laimėjo antrą dovaną. Gegužio 6-tą, 1945 buvo pakviestas dalyvauti ponų Minkų lietuviškos radio programos pusvalandy ir

sudainavo keturias daineles ir skambino pianu. Ponia Minkai teip buvo patenkinti su išpildy-mu programos, kad ji pakvietė vėl dalyvauti programoj laike jų didelio radio pikniko liepos 15-tą, 1945 metais ir tą patį rytą pildys programą, stoty WORL.

Motiejaitukas ne tikrai radio stotyse yra pildęs programas, bet ir ant koncertinės estrados yra pasirodęs kaip lošėjas, deklamatorius, pianistas ir dainininkas ir parašęs kelis savo daineles. Publika vistomet jį sveikina karštais aplodismentais.

Vincentas yra ne tik gabus muzikoj, bet ir mokykloj jam sekasi puikiai. Jisai myli gamtą ir gerai susipažinęs su dar-žininkyste. Pereitais 1944 metais su vaikučiais jisai augino "pergalės daržą." Rugsejo 16-tą buvo paroda Horticultural sve-tainėje ir tą pačią dieną Vincen-tas laimėjo pirmą dovaną už savo užaugytas daržoves. Buvo paroda Komercijos aukštesnėj mokykloj visų Worcesterio mokykly mokinių ir jisai laimėjo pirmą dovaną už konservavimą. Po to jisai įstojo į "Green Thumb" kontestą, pradinių mokykly amžiaus, ir laimėjo Mass-achusetts valstijos pirmą dovaną. Dr. H. W. Hochbaum, iš Washington D. C., suteikė jam medalių. Linkiu, kuo-geriausių pasekmių tęsti tuos darbus ir ant toliau.

Reporteris

Seržanto Vytauto Adomonio ir Leonoros Taparaukaitės Vestuvės

Leonora Taparaukaitė, Marijonos Taparaukienės dukterė ir seržantas Vytautas Adomonis, Onos Adomonienės sunas, kuri Lietuvoj, apsigėdė šv. Kazimie-ro bažnyčioj, birželio 30-tą dieną. Liudninkai buvo ponia Anelė Savage, jaunosios sesuo; Ieva Taparaukaitė, Edna Gulbickaitė, Olga Babrauskaitė,

Margarieta Rugenytė, Mona Čiraitė, Adelė Ivaškaitė, Anelė Malkauskaitė, Ona Lukasevičiūtė, Ona Bakšūtė ir ponia Elena Diggins; Antanas Plank. Vestuviniai pietūs bus suruošti Coronado viešbuty. Po kelionės į New Yorką ir Washingtoną, nauja Adomonienė bus pas savo motiną pakol jos vyras neatliks savo karinę tarnybą.

Svečias iš Brooklyno

Pranas Venys, svečias iš Brooklyn, N. Y., praleido pereitą savaitę iki liepos 10-tos, Worcester. Jisai aplankė visas savo skaitlingas gimes ir draugus Worcester, taipgi lietuviškas vietas. Su Antanu Kramiliu, svečias daug valandų praleido Klubu vasarnamy prie Quinsigamond ežero, kaitydamiesi šiltos saulutės spinduliuose.

Viešnia iš Baltimore, Maryland

Ona Laukienė iš Baltimore, Md., pereitą savaitę buvo Worcester, apsisotoje pas J. Krasinkus. Ji atvežė "Amerikos Lietuvio" prenumeratos atnaujinimą nuo Jono Galinaičio (Galucia) iš Baltimore ir pati užsirašė Worcesterio laikraštį. Ponia Laukienė atlankė visas Worcesterio lietuvių įstaigas. Viešnia pakely į Worcesterį sustojo East Hartford, Conn. aplankyt p. Gerbutavičius ir Thompsonville, Conn. pas p. Kvajauskus. Viešnia sugryžo į Baltimore, Md., liepos 10-tą d.

Aplankė Tėvus Montvilus

Ona (Montvilaitė) ir jos vyras Juozas Matijošaičiai iš Waterbury, Conn., pereitą savaitę lankėsi Worcester pas tėvus K. Montvilus. Nors čia gimė, bet juodu įdomajasi lietuvių veikimu ir skaito lietuviškų laikraščius. Butų gerai, kad butų daugiau kaip Ona ir Juozas Matijošaičiai.

Birutės Draugijos Susirinkimas

Birutės pašalpinės draugijos susirinkimas bus penktadienį, liepos 20-tą dieną, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje, 12 Vernon gatvės. Šitas susirinkimas labai svarbus. Draugija rengiasi prie metinio pikniko, kurs įvyks liepos 29-tą dieną, Maironio Parke. Laike šio susirinkimo bus renkami darbininkai į pikniką ir pasitarimai del tinkamo prisiruošimo, idant priimti atsilankusius ir pavaišinti.

A. V. Dailyda, pirmininkas

LIETUVIAI BIZNIERIAI GARSINKITĖS AMERIKOS LIETUVYJE

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. programa per stoty WORL, 950 kilocycles, 9:30 to 10:30 val. ryte bus sekantis:

1 — Armonistas Jerry Traminotto iš Brighton. 2 — Dainininkas Vincukas Motiejaitis iš Worcesterio ir akompanistė Marijona Meškienė. 3 — Pasaka apie "Magdute".

Po programui prašome parašyt laiškėlį ar atvirutę į stoty WORL, Lithuanian Program, 216 Tremont St., Boston, Mass., pranešdami savo išpuždius.

Steponas Minkus

Vyčių Piknikas Liepos 15-tą d.

Sios parapijos Vyčių 116-tos kuopos metinis piknikas įvyks parapijos daržė šale bažnyčios sekmdadienį, liepos 15-tą, 2:00 val. po-piet. Kuopa nuosirdžiai kviečia visus parapijiečius bei Worcesterio lietuvių atvykti į šį parengimą ir linksmai praleisti laiką su energingu lietuvišku jaunimu.

Vyčiai tvirtina kad bus visko: gerimų, užkandžių, įvairių lošimų bei pasilinksminimų. Vien tik jaunimas duos atsilankusiems patarnavimą. Suaugusieji kurie dažnai dirba piknikuose nusiskundžia kad jiems tenka tik dirbti, o sau pasilinksminti be jokio darbo rupeščių nėra progos. Štai ir surengtas šis piknikas, kad suaugusiems butų progą ne dirbti, bet pasilinksminti. Tad atleikite ir pažiūrėkite patys kaip jaunimas gali dirbti. Kai pamatysite, tada galėsite sprendimus daryti ar jaunimas geriau dirba ir patarnauja už suaugusius. Lauksime jusų atsakymo.

Vyčiai, kaip jau žinote, dirba labai gražų tautinį darbą. Tą darbą toliau vartyti, butinai reikalinga to iš ko galima apdengti to darbo visas lėšas. Štai šio parengimo pelnas eis tam tikslui, kad Vyčiai be jokios pertraukos galėtų toliau tautos labai veikti. Taigi kas ateis į parengimą, tai parodys juo gerą širdį ir paskatins mūsų brangų jaunimą buti ir pasilikti ištikimais bei drašos pilnais lietuviais.

Lietuviai bukite nuosirdžiais jaunimo mylėtojais. Buikite 100 nuosimčių lietuviams. Ateikite į pikniką, paremkite Vyčių darbuote, o Vyčiai, tie mūsų brangūs jaunuoliai, bus jums dėkingi ir nuveiks mūsų tautos labai naudingą darbą.

Cemodanas

OFICIALIS SUBVIRTUOJIMAS
TUVIŲ AMERIKOJ

Kasimir S. Michaluk
15 VERNON ST.
WORCESTER, MASS.

OFISO VALANDOS
2 iki 4 ir 7 iki 8 val.
Išimant Sekm. ir Šešt.

TEL. 5-8800

PRANEŠIMAS
CHARLES L. O'DONOGHUE
D.D.S.
CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą naujo ofiso del praktikuojantį
ir burnos chirurģiją
Registruota N. Y.
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos: 9-12 val. ryto 1-4 val. vakaro
Vakarais Pagal Susitarimą

B. P. ALAVIUS
ELEKTRIKERIS
KONTRAKTORIS

Atlieka įvairius elektrinius darbus ar tai namuose, įmonėse, už priemonę, visiems. Reikalai susikite B. P. Alavio:—
Tel. Shrewsbury 11
11 Wheelock Rd., Shrewsbury, Mass.

Rialto Barber
Kur visados tryliki dirba ir nereikia laukti

Taipgi parduodam naują nuo pleiskantį

M. MACHONIS
Lietuvis Savitainis
40 Millbury Street
Worcester, Mass.

LAINAVI
CLEANS

GERAS DARBAS
GREITAS PATARNAVIMAS
ZEMOS KAINOS

Dial 5-52
73 Green

Sanitary
Shirt Laundry

SANITARIKA
SKALBIAM, PROSTAM, MARŠKINIUS, UNIFORMAS, ir viršutinius drabužius žesnius daktus.

MAHJONA PAUKŠTYS
MAHJONA MAJONAI
Darbas Grmatas
Atneškite ir atsiimkite
15 KELLEY ST.
WORCESTER, MASS.

Wilben Bottling

19 Taylor St.
Tel. 4-5200

Ypatingai išdirbinę
ALE ir 15 kitokiuose

VICTOR P. ...
Lietuvis Gėrymų
KONTRAKTORIS
Atliekam Visokius
Dažytojas -
12 VIDAUJUS
Tel. 5-5715
27 Grand St., Worcester
Lic. No. 0000

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į

THE EYEGGLASS SHOP

10 MILLBURY G-VB
(Prie Kelley Aikl.)
RECEPČIAI
IŠPILDOMI

TEL. DIAL 3-8051
(9 v. ryte iki 7 vak.)

AKINIŲ
SUTAISOMI

20 METŲ PATYRIMO PATENKINIMUI

VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI